ГОМІН УКРАЇНИ

UKRAINIAN ECHO", Publishing Co.
Box 334, Terminal "A" Toronto, Ont.
Адреса Редакції й Адміністрації:
Bathurst St. • Toronto, Ont.
— Tel.: PLaza 4797 — —

ЦЕНТІВ 10 CENTS

УКРАЇНСЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ ЧАСОПИС

ч. 15(17) — 1 серпня 1949 TORONTO, ONTARIO August 1, 1949 Vol. II. № 15(17)

ЧИ ПОВСТАННЯ В УКРАЇНІ?

Новий відділ УПА пробився з України до Західньої Европи

„Ми пройшли крізь залізну куртину"

Мюнхен (Німеччина). — Наш кореспондент з Европи повідомляє: 25 червня ц. р. перейшла чесько-німецький кордон нова група вояків УПА. Я зустрів їх зараз після того, як тільки вони прибули до одного з таборів ДП і розмовляли з вояками й старшинами УПА, що вже давніше прибули сюди. Їхні одяги знищені, обличчя засмалені сонцем і виснажені довгим рейдом. Бо за ними довга і важка дорога: з Підляшша, окупованого поляками, аж до Баварії — все це терен безпосередньо контрольований Москвою. Розказують: „Ми йшли через Польщу, повз Кельци, Ченстохову і біля Валбжега перейшли польсько-чеський кордон. Машерували ми тільки ніччю, а днювали там, де нас заставав ранок — в лісі, на полі, в селянських хатах. Вечером заходили ми до сіл чи колоній, щоб роздобути харчів. Польські селяни, хоч є самі бідні, радо допомагали нам. Подорозі ми були дуже обережні, тому багато пригод не мали. Так напр. двох з нас зайшли до села на розвідку і там були завважені польськими міліціянтами, що пробували їх задержати. Наші розвідчики відкрили до них вогонь, одного ранили, інші втікли. Від раненого поручника ВП забрали ми зброю. а його випустили живим. Перед чеським кордоном наш командир поділив групу на дві частини, що маширували через Чехію різними шляхами. Ми проходили повз міста: Двур Кральов, Чеслав, Бенешов, і Клятови. Чеські селяни були нам прихильні й допомагали. чим могли. Так напр. один селянин, до якого зайшли ми вечером, запропонував нам залишитися в нього на один день і відпочати. Ми залишилися. Старий чех гостив нас сердечно, а його син поїхав до міста та закупив нам потрібні речі. На прощання сказав: „Щасливої дороги і успіху в святому ділі, за яке ви боретеся". Це не був одинокий випадок на нашому шляху через Центральну Европу".

ЧИ ПОВСТАННЯ В УКРАЇНІ?

Цими днями в Берліні між західньо-европейськими коресподен тами поширилася вістка про повстання в Україні. Привід до цього дало повідомлення одного агенства про те, що до російської головної кватири в Берліні наспіли з Москви вісті про вибух повстання в Україні. У зв'язку з тим Москва розпочала перегруповувати свої війська та перекидати деякі частини з України на Далекий Схід. В Україну мали б прийти військові частини з совєтської окупаційної зони Німеччини. Між старшинами і вояками Совєтської Армії в Україні багато, які „заразилися" ідеями повстанського руху.

Згідно з інформаціями, одержаними від рейдуючого відділу УПА в Західній Европі та від недавно прибулих вояків УПА, немає підстав твердити про загальне повстання в Україні, до якого прилучилися б стаціоновані в Україні совєтські військові залоги. Привід до таких чуток дали численні рейди відділів УПА, що їх весною цього року заплянувало було Командування УПА, та поліційні акції військ МГБ проти УПА на Поліссі, Поділлі та в Карпатах. Тим неменше правдою є, що діяльність УПА, її боротьба і політично-пропагандивна робота знаходять пригожий грунт серед маси Совєтської Армії, з якої чимало вояків і старшин перебігають до лав УПА. Це й спричинило перегруповування військових частин з України на Далекий Схід.

Ситуація в Польщі

Вояки УПА подають деякі відомості про ситуацію в Польщі: Настрої серед населення наскрізь протирежимні, бо він віддає Польщу щораз більше під чобіт Москви. скріплює поліційний терор і не розв'язав економічних післявоєнних труднощів. Тюрми переповнені польськими патріотами, яких засуджено за приналежність до підпільних організацій або сприяння їм. Розпочато теж впроваджувати колхози. Селян змушується вступати до колхозів, накладаючи високі податки, перш за все на багатших. Є випадки, що на одне господарство тзв. заможника, накладається податок пів мільйона злотих річно. Селяни, котрі вступили до колхозів, отримали від уряду високі премії: Якщо шість господарств злучається в колхоз, то ціле село змушене перейти на колхозну господарку.

Робітник може заробити 7 до 10.000 злотих місячно. Але — чоботи коштують коло 12 тисяч, фунт солонин — 250 зл., фунт хліба — 23 зл., фунт картопель у Варшаві 13 зл. Через поліційні контролі вільної торгівлі майже не можна ніде купити товщу ані м'яса.

В березні і квітні ц. р. майже в цілій Польщі переведено арешти за співпрацю з підпіллям. Акція проти підпілля охопила понад 100 тисяч осіб. Тим не менше ми мали змогу переконатися, що підпілля діє в Польщі.

США ратифікували Атлантійський Пакт

Плян воєнної допомоги західній Европі, СССР — одинокий агресор

Вашінґтон — Після довшої дискусії над поодинокими точками Північно-атлантійського пакту, американський сенат ратифікував пакт 82 голосами проти 13. Найбільш оспорюваними точками була точка про зброєння держав, учасників пакту і точка, яка передбачає участь США у війні на випадок агресії на одного з сигнаторів пакту.

Всі проєктовані поправки були відкинені більшістю сенаторів, а в кінцевому голосуванні над прийняттям проєкту пакту в цілому, пакт був прийнятий більшістю 2/3 голосів.

З черги на порядок нарад конгресу прийшла справа фінансування зброєнь західньоевропейських держав. Президент Трумен вніс проєкт такого фінансування, вимагаючи від конґресу асиґнувати суму 1 мільярд 450 мільйонів долярів, щоб в цей спосіб „дати змогу всім союзним державам скріпити свою обороно-здатність на випадок можливої совєтської агресії".

„Коли ми справді бажаємо, щоб справа воєнної допомоги завершилась успіхом — заявив Трумен — ми повинні поспішати, пам'ятаючи, що цей плян подібно як Північно-атлантійський договір має виключно оборонний характер".

Трумен дуже виразно підкреслив, що єдиним винуватцем за сучасне становище в світі несе Росія. Над народами Европи висить марево совєтської агресії і тому треба вжити якнайрішучіших заходів, щоб знищити ту загрозу й закріпити мир у світі.

В своєму зверненні Трумен поставив теж вимогу дати йому право перевести плян озброєння Англії, Франції, Бельгії, Голляндії, Люксембурґу, Норвегії, Данії, Італії, Греції, Ірану, Корею і Філіпіни. Ці країни — за словами Трумена — не є в змозі реалізувати плян озброєння власними силами і тільки допомога США дасть їм змогу забезпечити свою оборону.

Трумен висунув три пункти програми допомоги: 1. Дати потрібну фінансову допомогу тим країнам, 2. Забезпечити ті країни потрібною кількістю американської зброї і військовим вирядом, 3. Допомогти тим країнам підготовити потрібні і достатньо фахово вишколені військові кадри.

Проєкт президента Трумена стрінувся з досить гострою опозицією.

Навіть сенатор Ванденберг з республіканської партії, який досі постійно піддержував всі пропозиції Трумена заявився за зниженням фінансової допомоги країнам західньої Европи.

Чи оборона перед комуністичним нападом—це хуліганство

Досить широко відгомону на сторінках української і англійської преси набрала подія, що сталась недавно в торонтонському Александрівському парку, недалеко української комуністичної домівки. Як відомо у висліді комуністичної провокації дійшло до сутички комуністів-українців з новоприбулими. Незорієнтована англійська преса помістила повідомлення про те, що новоприбулі напали на канадиців, які спокійно відпочивали в парку. Все це було по майстерськи підготовано комуністами включно з пресовими інтерв'ю. Замішані в цю справу новоприбулі не могли зогляду на недостаннє знання мови вияснити ні поліції, ні кореспондентам суті справи і щойно в чергових виданнях ті ж самі англійські газети у висліді інтервенцій окремих осіб і організацій (в тому Українського Відділу Канадійського Легіону) подали точніші вияснення, а газета консервативного напрямку „Глоб енд Мейл" у редакційній статті підкреслила значення новоприбулих у поборюванні комуністичної небезпеки. Та ж газета, у результаті розкриття комуністичної провокації у торонтонському парку, помістила кілька дописів новоприбулих, де вони заторкують комуністичну проблему.

Здавалося б все впорядку. Комуністи, одержавши відповідну пощочину, замовкли, але нагло на ту тему написав... „Новий Шлях" від 27 липня, 1494 і то у редакційній статті під багатомовним наголовком „амбасадори української нації. „Н. Ш." пише дослівно:

„... Не треба бути обов'язково політиком, журналістом чи вченим, щоб бути „амбасадором української нації": навіть щоденна поведінка між чужинцями кожного з нас, українців, може приносити користь або шкоду українській нації. Так напр. хулігани, які робили безсоромні бешкети в торонтонському парку, про що пише з обуренням канадиська, а роздуває до колосальних розмірів та ще й з посмаком політичної афери комуністична преса, зле послужилися українській справі. Не таких „амбасадорів" потребує українська нація..."

Так пише „Новий Шлях" і покликується на канадійську пресу і на пресу комуністичну. Голос цієї останньої для нас не є міродайний, йому може прислуховуватись „Новий Шлях" і „бити" по новоприбулих. Ми за те наведемо голос англійської газети. Згаданий „Глоб енд Мейл" пише: „...Перемі щені особи найкращий антидот комунізмові... Ці останні — це живі свідки терору і насильства, що панують в Совєтському Союзі. Неслушно твердити, що розрухи в Александрівському парку мали за причину непорозуміння між староканадійцями і новоприбулими, це був просто конфлікт з комуністами і їх поплечниками та ворогами большевизму... За висловами одного з тих, (новоприбулих — прим. Ред.) з яким розмовляв кореспондент „Глоб енд Мейл", комуністи постійно агітують новоприбулих в Александрівському парку заявляючи, що на випадок війни, вони будуть воювати проти своєї батьківщини по стороні СССР..."

Уважаємо, що коментарі зайві.

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ ФІЛІЇ ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В ТОРОНТІ

(ГУ) — В суботу 9-го липня ц. р. відбулись у Торонті в приміщенні Українського Народнього Дому основуючі збори філії ЛВУ міста Торонта. Збори відкрив від імені Центрального Бюра ЛВУ голова Централі інж. Я. Нестеренко. До ведення зборів була покликана президія в складі Я. Спольський — голова, інж. А. Івахнюк — заступник голови, М. Сосновський і В. Гриньох — секретарі.

В першій частині зборів були виголошені дві доповіді членами Центрального Бюра ЛВУ. Інж. Я. Нестеренко говорив на тему: „Три українські еміґрації в Канаді", подаючи історичний огляд українського поселення та розвитку українського організаційного життя на канадійській землі.

Проблему творення нової організації в Канаді, причини її повстання та про її завдання говорив мгр. Я. Спольський.

Дискусією над доповідями і обзнайомленням з статутом ЛВУ закінчено першу частину зборів.

В другій частині на порядку дня був вибір управи філії, що до часу скликання провінційного з'їзду сповнятиме функції провінційної управи на провінцію Онтаріо. До управи обрано: Василь Когут — голова, Василь Андреїв — заступник, Володимир Гриньох — секретар, Степан Каламунецький — фінансовий референт, Роман Балабан — скарбник, Степан П. Степа, Володимир Гірник і Василь Бойчук — члени управи.

По обговоренні актуальних справ, внесків і запитів збори закінчено.

1-і збори членів філії ЛВУ в Торонті відбудуться 7 серпня ц. р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Оцим повідомляємо, що в неділю 7. серпня в год. 2-ій пополудні відбудуться в приміщенні „Українського Робітника" (362 Бетурст) перші місячні збори Членів і Прихильників філії ЛВУ в Торонті (в тому числі членів і прихильників ЛВУ з Вест - Торонта).

Доповідь про завдання і плянування праці філії виголосить М. Велигорський, Організаційний Референт Центрального Бюра ЛВУ.

Управа Філії

БОРОТЬБА ЗА ПРАПОР

...) — Відбулася друга сесія ...ади. З цього приводу в нашій ...і одні — річево й безжалісно ...кують роботу Виконного Ор... УНРади та виявляють всі її ...й слабості, а інші — твер... зовсім противне: і праця ре... ...ів була жвава, і підтримка ...є, а недотягнення це тільки на ...ня еміґранщини. Трохи дивно, ...немає третього погляду на цю ...ву. Вірніше — його не вислов ...ться голосно. А то — українсь ...ди в Европі й поза нею, дещо ...дужніли до УНРади й підне... ...ня, що їх огорнуло із створен... УНРади, значно почахло. Де ...ини цього? В неспроможності ...ади вести справді політичну ...ипартійну, державницьку ро... та в її неприязному (щоб не ...ти ворожому) відношенні до ...ціюнійного табору в Україні — ...УПА й УГВР. І так, коли дру... ...сія УНРади розв'язала спір ...прапор і тим може з'єднати со... ...елікий авторитет серед мас, ...продовжуючи боротьбу за пра... ...за те, хто є прапороносцем у... ...ської визвольної боротьби, ...рада підриває собі серед тих ...грунт. До цього в загальному ...ходиться „праця" ВО, щоб за... ...ти собі монопольне й керівне ...е в Україні, не прикладаючи ...до її визволення. М. Лівиць... ...вважає себе єдиним правним ...пороносцем, а УНРада. на-со... ...стично пофарбована. вважа... ...ся тільки фундаментом для йо... ...зв. державного центру. Звідси ...титули, як „президент", „мі... ...ер", „уряд", „парлямент" то... Звідси теж послідовна непри... ...ність до керівного центру бо... ...ьби в Україні, до УГВР, хоч то ...ному не суперечить існуванню ...ади на еміґрації. Щоправда у ...ові пленуму УНРади читаємо, ...„спротив українського народу ...льшевицько-російському імпе... ...ізмові має політично визначе... ...військово організовані фор... Там же виразно названо УПА ...відмічено її ролю в цій боротьбі. Стільки за 11 місяців існування ...ади, бо на більше не дозволив ...її соціялістичний склад. Але й ...багато, в порівнянні до декля... ...ції УНРади з 1948 р., в якій укра... ...ну визвольну боротьбу обезго... ...лено політично, а військово зве... ...до самозванчих бойових груп ...ивовлених.

...але кожний українець на еміґ... ...ції починає запитувати себе: як ...го триватиме ще ця „боротьба ...прапор", як довго еміґраційна ...ова нехтувати потребами ...о і заперечуватиме існуючі ...політичні й військові формації, ...ведуть справжню визвольну ...ю. Живі свідки приходять ...ти і стверджують це. Нова ...а УПА, що продерлася крізь ...ну завісу приносить і нові ...про безперервне змагання з ...ою і поновну вимогу: еміґра... ...мусить найти способи і форми ...моги воюючій батьківщині. А ...ачить, що негайно і виразно ...а заявити свій зв'язок з Украї... та починати негайні кроки ...поєднання двох керівних цен... ...українського політичного жит... в краю (УГВР) та на еміґра... (УНРада). Передумовою цьо... ...на нашу думку, мусить стати ...ане переформування УНРади ...всеукраїнській основі, при об... ...ні всіх партій і мас, при ко... ...инації еміґраційної акції з ді... ...ністю політичних та військо... ...чинників в Україні.

...о інакше самовбивча боротьба ...прапор триватиме далі.

II-га Сесія УНРади

ВІДКИНУТО ДОМАГАННЯ ОУН(р) І СГД. УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР — БЛАКИТНО-ЖОВТИЙ

З приводу другої сесії Української Національної Ради що відбулась в західній Европі, під кінець червня ц. р. Українська Національна Рада видала відозву до українського населення на еміграції. Текст відозви був прийнятий більшістю делегатів, проти нього голосували делегати ОУН(р), які теж відмовились увійти до Виконного Органу УНРади. Пленум УНРади зогляду на штучно сконструовану більшість з делегатів історичних вже партій відкинув всі пропозиції ОУН(р) в справі реорганізації УНРади.

Поміщуємо у винятках відозву УНРади і текст заяви ОУН(р).

ВІДОЗВА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Громадяни Української Землі!
Українці і українки всього світу!

Минув рік, як постала на чужині Українська Національна Рада — політичне представництво Українського Народу. Політичні чинники, створивши УНРаду, в рамах державного центру Української Народньої Республіки, виконали волю українського громадянства, яке хотіло мати єдиний фронт національних сил. Таке бажання виявилося особливо ясно в загальному визнанні УНРади українським суспільством по цілому світі. Так після довгих літ політичного розбиття почалося оздоровлення в нашому суспільстві: українство на еміграції упорядковується навколо свого національного центру.

УНРада має бути осередком всіх творчих сил нашого народу. Двері УНРади відчинені для всіх, що провадять боротьбу за суверенне право нашого народу встановити для себе лад на своїй землі в незалежній українській державі. Сьогодні не пора вести спори і боротьбу за форми державного ладу в майбутній вільній Україні. Це питання має вирішити вільним голосуванням сам український народ.

УНРада розпочала свою роботу в найтяжчих умовах, що їх відчуває на собі кожний українець по цей і по той бік кордону України Поневолені на Рідній Землі чи розсіяні по чужині, українці переходять один із найтрудніших етапів своєї історичної долі.

Перебуваючи на вигнанні, УНРада стоїть лицем до Рідного Краю і пильно стежить за подіями в Україні.

...УНРада чуйно прислухається до бажань і настроїв серед українських мас на Рідній Землі щодо способу упорядкування політичного суспільного і господарського життя в визволеній Україні. На підставі досвіду минулого і вимог сучасного та майбутнього, вона встановляє напрямні й розробляє пляни своєї праці. В цьому УНРаді дають велику підтримку культурнотворчі сили, які працюють також і на еміграції в найтрудніших обставинах.

Пильно слідкуючи за життям України, УНРада стверджує, що спротив українського народу большевицько-російському імперіялізмові має політично-визначені і військово-організовані форми. Своєю акцією Українська Повстанська Армія стоїть у першій лінії світового протибольшевицького фронту. Разом з нею борються революціонери-підпільники та окремі групи готуючись до рішального моменту.

УНРада клонить голову перед борцями, що вносять великий вклад у визвольну боротьбу українського народу. Сили нашого Народу на Рідній Землі, здібні до спротиву ворогові, — це головні наші сили. Їх треба зберегти до слушного часу, не даючись на провокацію ворога, який не минає жадної нагоди обезкровити і обезголовити український народ.

УНРада шле свій гарячий привіт всьому українському поневоленому народові, тим, що мучаться в совєтських концтаборах, в'язницях і на примусових роботах, родинам усіх замучених в совєтських катівнях, борцям героїчної Повстанської Армії і революційного підпілля, всім українцям, розсіяним по світі, що в найтяжчих обставинах зберігають вірність українській національній ідеї. УНРада кличе твердо і непохитно вірити у велике святе діло визволення України, вірити в самих себе.

Хай живе єдність українського визвольного фронту!

Хай живе єдиний визвольний визвольний фронт поневолених і загрожених большевицько-російським імперіялізмом народів!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

На чужині
27 червня 1949 р.
Українська Національна Рада

ЗАЯВА ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (Революціонерів) на Другій Сесії Української Національної Ради

1. Приступаючи до Української Національної Ради, ОУН(р) в протоколі від 5. 6. 1948 р. заявила, що вона „визнаватиме реорганізований і розбудований відповідно до нинішніх визвольних завдань Державний Центр на еміграції". Своє становище й політичні позиції, якими організація керувалася, та цілі, які підготовила та за які боролась, входячи до Національної Ради, ОУН(р) чітко й ясно окреслила в своїй декларації на Першій Сесії Національної Ради.

2. ОУН(р) твердила и твердить що Національна Рада тільки тоді виконає своє завдання в справі визволення, коли визнає визвольну боротьбу, яку веде український народ на батьківщині за вирішальний фактор національного вирішення и свою політичну діяльність на еміграці переводитиме скоординовано з визвольною боротьбою в Україні.

3. Організація вважала, що різниця поглядів на державно-устроєві форми і соціяльний лад в українській державі не можуть стояти на перешкоді до об'єднання всіх самостійних сил в їх боротьбі за Самостійну Соборну Українську державу.

4. Приступаючи до Національної Ради, ОУН(р) з'ясувала свої застереження до „тимчасового закону", вірячи в те, що недоліки його, які стоять на перешкоді до об'єднання всіх самостійницьких сил, буде усунено. Відповідні застереження були висунені й від інших політичних середовищ і устинено було, що на Другій Сесії Національної Ради буде змінено тимчасовий закон.

5. На Першій Сесії Національної Ради Організація задеклярувала, що вона заперечує антидемократичні засади конструкції Національної Ради, яка, ігноруючи думку й волю загалу українського громадянства на еміграції, не дала змоги виявити йому політичну волю. За конструкцією Національної Ради, носіями й виразниками державно-політичних прагнень українського народу є на чужині політичні партії й тільки вони можуть рішати про визвольну українську політику.

6. Організація твердила й твердить, що позбавляючи українську політичну еміграцію участи й впливу на визвольну політику, а передаючи це право виключно політичним партіям, Національна Рада сприятиме творенню нових політичних партій, через які громадянство намагатиметься впливати на визвольну політику. Політичне роздріблення не є в інтересах української визвольної політики.

7. Протягом цілого року своєї ділової праці в Національній Раді ОУН(р) намагалася усунути недоліки в конструкції Національної Ради та зміцнити консолідацію політично-діючих самостійницьких сил української еміграції. На Другій Сесії Національної Ради, ОУН(р) подала проєкт змін тимчасового закону про Державний Центр.

Тисячі українського громадянства, що підтримують домагання Організації, внесли свої побажання й домагання на Сесію. Визнаючи й підтримуючи Національну Раду, громадянство домагалося зміни „тимчасового закону". Проте Пленум Національної Ради не узгляднив домагань українського громадянства й відкинув пропозиції ОУН(р) про зміну „тимчасового закону" і завваги поодиноких політичних груп, висловлені при підписанні представниками політичних середовищ протоколу порозуміння. Цим більшість членів Національної Ради узаконила антидемократичні засади побудови Національної Ради.

8. Діяльність Уряду між Першою і Другою Сесією розходилася з принципами визвольної політики, задеклярованими ОУН(р) на Першій Сесії Національної Ради.

а) Уряд не приділив належної уваги координації своєї політики з визвольною боротьбою в Україні.

б) Державний Центр мав не тільки право репрезентувати, але передовсім обов'язок відповідати за розвиток й діяльність української еміграції, спираючись в своїй діяльності на організоване громадське життя. Стан, який витворився у внутрішніх відносинах української еміграції, стверджує, що уряд не почував відповідальности за розвій й діяльність української еміграції, а потягнення міністра внутрішніх справ у великій мірі зумовили погіршення внутрішньо-українських відносин, привели до розбиття і поділу серед української еміграції. Це найшло своє підтвердження у твердженні Голови Уряду: „Спочатку роз'єднатись, а тоді єднатись".

9. Надаючи особливого значення об'єднанню всіх діючих самостійницьких політичних сил на еміграції, Організація не може погодитися з всякими потягненнями та ухвалами формального порядку, які приводять до роз'єднання відштовхують від об'єднання котрусь із діючих політичних самостійницьких сил.

Зокрема у внутрішньо-громадському житті, Організація буде протиставитись всяким спробам роз'єднати еміграційну спільноту.

10 Признаючи конечність об'єднання українських самостійницьких сил для визвольної боротьби і вбачаючи в Національній Раді хоч і неповне, здійснення ідеї консолідації, ОУН(р) і в дальшій своїй діяльності буде змагатися до дальшого об'єднання всіх діючих сил та охоплення їх в єдиний визвольний фронт боротьби. Докладаючи всіх зусиль, щоб Національна Рада політично не закостенів, ОУН(р) домагатиметься координації її політики з визвольною боротьбою в Україні, що перетворить її на могутній чинник українського визволення.

Дня 26. 6. 1949 р.

ПОДЯКА

Рідним, Приятелям і Знайомим, що з нагоди нашого вінчання (липня ц. р.) надіслали нам побажання, складаємо сердечну подяку.

Надія М. Хварф
і Роман Рахманний

ПОБАЖАННЯ

З нагоди вінчання п. Надії Хварф і ред. Романа Рахманного, що відбулось 23. 7. ц. р. в Торі складають їм найщиріші побажання

Друзі

МЮНХЕНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ НА ЕКРАНІ

В англійських кіно-театрах, в невику політичних подій т.з. „Британських Новинах", висвітлено протикомуністичну демонстрацію в Мюнхені. На екрані можна побачити тисячні маси, що несуть транспаренти, прапори і хрест. На чолі походу впадав в очі великий транспарент з трьома буквами: А Б

Боляче й дивно було бачити, американські МП на автомашинах, танкетках, а навіть танках типу („Шермани") перетинали рогу походові та розганяли сліз бомбами демонстрантів. На тлі небуденної картини символічно зарисовуються козацькі вершники, досить спокійно витираючи очі слізного газу, проїздять по площі.

В супровідному коментарі до вітлюваної демонстраці подано число демонструючих — чотири тисячі, поміж вичисленими національностями, що брали участь в демонстрації, в насамперед подано українців.

Петро Волиняк

Російський фронт сьогодні

(закінчення)

4. ПРОГРАМА „ЛІГІ" ТА ЇЇ РОСІЙСЬКІ КРИТИКИ

Нас очевидно не цікавитиме вся програма „Ліґі", бо це чисто російський витвір і може цікавити лише тих, що мають бажання приймати її за свою. Цікавимось лише національною політикою в тій „програмі", щоб уявити чого ми можемо чекати від Росії.

Чогось нового тут не бачимо: звичайне російське великодержавне видання 1917 року, перевидане (з тим самим Керенським на обкладинці) в 1949 р. Зміст її зводиться до такого: повалити большевизм, як спільне зло всіх народів (навіть російського!), відновити російську імперію з могутньою армією, поліцією та досконалим бюрократичним апаратом, а тоді „демократично" (очевидно під „високим протекторатом" поліції та армії П. В.) скликати установчі збори „всея Русі і околиць" і дозволити тим зборам давати поневоленим народам „право на самоопределеніе, вплоть до атделенія от Росії", проти якого завжди виступав Керенський, а фальшиво проголошував Ленін, цей справді наймудріший російський політик.

Скоро після проголошення цієї „найдемократичнішої" програми Керенський разом з Елагіном заявили: „Виявилось, що Росія... піде знову по тому ж шляху". (Бюлетень Ліґі" ч. 5, 8., 5. 49 р.). Крім того раз-у-раз запевняється, що цю програму в першу чергу підтримують 40 міл. українців... На такі твердження дозволять очевидно притаманний росіянам цинізм і російське прислів'я: не любо — не слушай, но врать не мешай...

Реакціонішої й більш ворожої поневоленим Росією народам, які пересічно втратили до чверті свого населення лише за останні 32 роки боротьби за свою волю, — програми важко придумати і треба бути справді ненормальними людьми, щоб вірити в її здійснення.

Не зважаючи на це все ж таки „засади республіканізму й федералізму, висунені „Ліґою" як основні засади майбутньої Російської Держави, були зустрінуті в багнети самими різномаїтими колами російської еміграції" — скаржиться один з творців „Ліґи" Б. Константіновській („Н. Р. Слово", 5.6,49 р.).

Справді, ця скарга не є безпідставною, бо всі критики „Ліґі", починаючи від групи Мельґунова („Рускій Демократ", Париж) через солідаристичні (Нац. Труд. Союз) „Посєв", „Ехо" (Німеччина) і „Росіянін" (Лондон) до монархічного САФ-у (Союз Андреєвского Флага) одноголосно обвинувачують „Ліґу" в соціялістичному лібералізмі і... в розтринькуванні Росії.

Цей гострий осуд російського політичного новотвору не є щирий, бо більш одверті з цих критиків одверто признаються, що творці „Ліґи" „тільки на папері розтринькують Росію", (Херасков, „Н. Р. Слово", 20.4,49 р.). Їм ходить не про практичний, а так би мовити про теоретичний бік справи. Їх жахає навіть явно фіктивна обіцянка якоїсь автономії, а не то що самостійності. На це не годиться жодна політична російська партія. Наприклад, демократи групи Мельґунова, які займають середнє місце між соціялістами й монархістами, вважають, що „єдність Росії, як державного організму, МАЄ БУТИ ЗБЕРЕЖЕНА БУДЬ-ЩО І ЗА ЛЮБУ ЦІНУ, що найбільше на що можуть сподіватися народи Росії — обласна автономія, декретована зверху". („Н. Р. Слово", 5.6.49 р.). На це очевидно пристають і творці „Ліґі", бо досить виразно заявляють: „Ліґа — за об'єднання, а не за розтринькування Росії". (Б. Константіновскій", „Н. Р. Слово", 5.6, 49 р.). Мусимо, мовляв, лише знайти такі методи, з допомогою яких зможемо цього об'єднання досягнути. Отже, розходження не в меті, а в засобах, у тій тактиці, яка принесла б бажану всім росіянам „єдність Росії, як державного організму"...

Як видно з цього, розраховувати на щось більше нема підстав, бо це погляди не крайньо правих партій, а крайньо лівих і центру. Щождо крайньо правих партій і діячів типу відомого всім Чухнова, то за їх усіх цілком одверто і без жодних викрутів сказав Іван Солоневіч: „Сепаратисти... нехай будуть готові на шибеницю". („Наша Страна" ч.12 за 1949 р., Буенос-Айрес). А про національну політику майбутньої Росії той самий Солоневіч висловлюється також досить одверто: „Ніхто нікого не силуватиме любити російську мову. Не любиш — не треба, тобі ж гірше буде".

Так має виглядати воля народам у „грядущей Россії". З цим згодні всі російські політики. Спеціяльно, як ми вже зазначили, лише за найкращі шляхи до осягнення цієї мети. Очевидно, що за таких умов співпраця представників поневолених народів з „творцями майбутньої Росії" є виключена, бо лише натяк на якусь співпрацю поставив би такого охочого поза межами свого народу.

Саме це ізолює (й ізолюватиме надалі) „Ліґу" від усіх поневолених народів і засуджує її діяльність на повний неуспіх.

5. СИЛА, ЯКОЇ ВОНИ НЕ БАЧАТЬ.

У цьому випадку маємо ще один (і може найяскравіший) доказ, що росіяни нездібні навіть на найменші поступки в цьому питанні. Вони так засліплені своїм імперіялізмом, що забувають істини, які їм давно вже відкрив один з визначніших теоретиків російського імперіялізму: „Найголовніше в т. з. українському питанні... утримати південноруську людність у свідомості своєї російськості... Як тільки пропаде ця свідомість, народ чорної землі й біленьких хаток, замість джерела сили, стане причиною вічної слабості, кублом зради, буде тією третиною, яка встромить ножа у спину двом третинам, як лише з'явиться для цього нагода" (В. Шульгін, „Ненавість ілі примірєніє").

В тій самій праці Шульгін одверто, хоч його й жахала ця думка, признавався, що без цього українського почуття руськості „всяка федерація є марна" і не що інше, як „мильна банька".

Що творці „грядущей Росії" на чолі з Керенським безсилі добачити, що саме це „почуття руськости" в українців щезло навіки й ніякою силою його не привернеш, а ще й навпаки, вживання сили (військової чи духової, одна ково) ще більше підсилить відпорність, то це їм самим на шкоду, а нам на користь. Іменно нам на користь, бо сліпий ворог менш небезпечний, як видющий.

Крім великого здобутку на українсько-російському фронті, який ми осягли ще в 1917-1921 рр. ... тою нашого „почуття руськости" в останньому часі сталася подія, яку дуже важко переоцінити. Ця подією є факт, що з 1945 р. ... міжнародному форумі з'явилися два нові чинники міжнародного права: Україна й Білорусь. В даному випадкові нас не цікавить чи Д. Мануїльський є ляльковим московському мотузкові, чи справжнім представником України. Зміст міжнародного акту 1945 р. полягає в іншому, а саме в тому, що право України, як самостійної держави, визнали всі без винятку держави світу, приймаючи її рівного собі члена до ОН і надаючи їй місце в Раді Безпеки цілого світу. І це наша найбільша виграна за останні пару сот років.

Та цей факт має ще й інше значення. Цілком несподівано для росіян всіх кольорів, без їх згоди і протесту, міжнародним (можна сказати навіть всесвітнім) юридичним актом затверджено поразку Росії, як імперії. І в цьому ... більша російська програна за останні сторіччя.

У світлі цього факту „ларування" Україні якоїсь автономії, „права" на федерацію, як це робить „Ліґа" на чолі з Керенським, чи через „тоже українцеф" Дніпрова чи Григор'єва виглядає таким ... же комічно..

Хоч як сумують наші горе-політики і хоч як потішаються росіяни, що цим актом Сталін лише ... був собі два додаткові голоси в ОН, але тверезо думаюча людина бачить інші причини, які спонукали Москву на цей крок. Бо ... би лише таке бажання було основною причиною, то чому Сталін, будучи переможцем у війні, маючи право й силу вимагати, домагався прийняття в члени ... Грузії, Узбекістану та кільканадцяти інших республік, які за ...

(Закінчення на стор. 7)

Bus. Manager: W. S. Skorokhid.

...ня деяких було б кривдою для ін-

...презентувати український ...

Богдан Ірчан

Таємний уряд Польщі

Загально панує переконання, що в сателітських краях комуністична партія, чи краще сказати, політбюро, відіграє найголовнішу ролю. Та це не зовсім відповідає правді. 11 людей Кремля в більшості не довіряють провідним національних компартій. Навіть важко сказати, щоб вони взагалі колинебудь мали до них довіря. Після „схизми" Тіта сторожність Кремля та його недовірливість ще більш зросли.

Між іншим, для того — що в сателітських краях існують вже уряди, яких членами є „свої люди"; що в парляментах немає груп дійової опозиції; що верхівка компартій, її політбюро, складається з людей, роками випробовуваних — Москва посилає туди людей, що насправді й воліють даною країною, кермують працею даного уряду та контролюють благонадійність компартії. Таку систему вже давно застосовує Кремль у совєтських республіках. Україною кермує Хрущов — це ж найкращий приклад! Тепер іде праця в тому напрямі, щоб і сателітські краї стали такими на ці республіки.

Вельми цікаві вістки щодо цього про Польщу. Там уряд Циранкевіча, президент (Берут), а теж парлямент — це тільки маріонетки на сцені, що ними з-за лашпунів диригує совєтський генерал Малінов, що його спеціяльно прислав Кремль, з великими уповноваженнями; це й дійсний керма Польщі, шеф її таємного уряду.

Його ім'я знане дуже малому гуртові людей; він же ніколи не виступає публічно; не бере участи в парадах; про нього ніколи не згадують у пресі. Проте ж, саме він насправді всім кермує.

В склад таємного кабінету ген. Малінова входять троє людей, ро- тім, що в тій таємній ієрархії все ж таки підпорядковані Малінову. Це — амбасадор СССР у Варшаві Лебедєв і перший секретар амбасади Яковлєв, що водночас є уповноваженим МГБ. А вже тільки після них у нижчеподаному порядку таємної ієрархії входять члени політбюра Польської З'єдиненої Робітничої Партії — Берман Якуб, Нуссбавм-Замбровскі Роман, Завадзкі Алєксандер, Мінц Гільари, Берут Болєслав, Циранкевіч Юзеф і Радкевіч Станіслав.

Ось дещо про тих людей.

Берман — стоїть у безпосередньому зв'язку з бюром Комінформу в Москві та з Молотовом.

Нуссбавм-Замбровскі, з походження поляк, є вдійсності совєтським громадянином, був генералом у совєтській армії.

Мінц — залежить безпосередньо від Маленкова.

Берут — пролетар з походження, один з польських комуністів відданих Сталіну; хоч і є президентом польської республіки, відіграє в таємному кабінеті другорядну ролю.

Циранкевіч — бувший „штубен шрайбер" в концентраційному таборі Авшвіц, чим саме тепер його шантажують комуністи, ліквідатор Польської Соціялістичної Партії, відіграє другорядну ролю ста тиста, як і Берут.

Радкевіч — шеф УБ, польської поліції, насправді відділу совєтського МГБ, з походження білорус, ще до війни офіцер совєтського НКВД. Він залежить безпосередньо від Берії.

Помічниками Радкевіча є генерал Гольдберг-Ружаньскі та теж генерал-жінка Брістігерова. Оцих троє людей командують армією польської таємної поліції УБ, що нараховує 230 тисяч людей.

Про інших членів політбюра: Юзьвяк Вітольд, Рапацкі Адам і Сьвйонтковскі Генрик — покищо нічого цікавого не можна сказати.

Не входить у склад таємного кабінету Малінова головнокомандуючий польської армії — „червоний маршал" Роля-Жимерскі (він і не є членом політбюра), що був до війни здеградований за марнотравність підручних фондів. Ну й цього не потрібно, бо й так контролює совєтський генерал у польській уніформі Корчіц та два політичні агенти генерал Спихальскі та полк. Нойгебаєур-Зажицкі.

Таємничий кабінет Малінова сходиться, як правило раз на тиждень. На тих сходинах подаються директиви, прислані з Москви, а теж дискутуються пропозиції членів політбюра польської компартії.

Тільки у згоді з духом постанов, схвалених на тих сходинах, потім передаються всі справи нормальним шляхом відповідним органам до виконання, почавши з ради міністрів, парляменту, народніх рад тощо.

МАРШ УПА

Ну, і що ж, що прийдеться умерти
У похідній шинелі в житах...
Ми у вічі сміємося смерті,
А вмирати прийдеться лиш раз.
Ну, і що ж, що хтось буде ридати,
На воротях даремно ждучи,
Будуть нам маршової співати
До атаки гранати, рвучись.
Наша сотня ударна, залізна,
Наша сотня в боях — богатир!
Нас тризуба веде знам'я грізне
І завзятий наш друг командир.
За потоптану честь України,
За поганьблену землю святу
Ми ідем, щоб підняти з руїни
Українську Державу нову.

(передрук з „Повстанця", органу УПА).

Від Пресового Бюра Ліги Визволення України

Пресове Бюро ЛВУ є уповажене Тимчасовим Центральним Організаційним Бюром Ліги Визволення України подати до публічного відома такі вияснення у зв'язку з обіжником КУК-у ч. 11/49 від 27 червня 1949, що появився за підписом п. Кохана і був опублікований у винятках п. з. Комітет Українців Канади про „Гомін України" і про „Лігу Визволення України" у двох українських газетах „Новий Шлях" і „Наш Вік".

1. „Ліга Визволення України" (ЛВУ) — це домініяльна українська організація в Канаді, що повстала з ініціятиви групи давніших і нових українських емігрантів в Канаді на громадській нараді, яка відбулась у Торонті 1-го травня ц. р. Створення ЛВУ було умовлене вимогами часу і потребами українського революційно-визвольного руху, репрезентованого в Україні трьома формаціями: УГВР, УПА і ОУН під керівництвом Степана Бандери як теж особливим укладом відносин на українському відтинку в Канаді. В ніякому випадку повстання ЛВУ не могло бути залежне від „дозволу" КУК-у чи від згоди „його складових організацій", як це подав КУК у своїм обіжнику. Ні КУК ні жодна з його складових організацій не мають ні фактичного, ні морального права давати „дозволи", чи „забороняти" існувати окремим групам, установам і організаціям.

2. ЛВУ об'єднує в своїх рядах українців, що стоять на позиціях воюючої України і визнають визвольно-революційну концепцію. ЛВУ ставить собі за ціль активно допомагати визвольній боротьбі українського народу на рідних землях і поширювати ідею політичного визволення України, як передумову встановлення в світі справедливого політичного та соціяльного ладу.

3. Ставлення ЛВУ до українських суспільно-громадських і політичних організацій в Канаді є наскрізь позитивне, але співпраця з тими організаціями можлива у випадку, коли вони будуть ставитись позитивно до українського визвольного руху в цілому.

4. ЛВУ визнає, що КУК є найвищою суспільно-громадською установою українців в Канаді і такою повинен залишитись на майбутнє при передумові здорової реорганізації на дійсно демократичних основах, тобто, щоб КУК, як суспільно-громадський чинник, був дійсно речником українців Канади, а не речником груп, що заступають тільки невелику частину українського загалу. ЛВУ буде докладати всіх зусиль до того, щоб така реорганізація була здійснена і щоб єдність української спільноти в Канаді була закріплена.

5. ЛВУ ставить рішучу вимогу до КУК-у вплинути на окремі пресові українські органи в Канаді, щоб вони покінчили з безупинним плямуванням новоприбулих українців до Канади, в чому ведуть перед „Новий Шлях" і „Самостійна Україна". Новоприбулі українці є цінним вкладом в українське життя на терені Канади і запорукою, що те життя піднесеться на вищий рівень. ЛВУ цілком солідаризується в тій справі з становищем Союзу Гетьманців Державників і Братства Українців Католиків, що через своїх представників у КУК-у осудили того роду статті в „Новому Шляху". На відмічення заслуговує теж становище газет „Будучности Нації" й „Українського Робітника", що займають позитивне становище до новоприбулих, боронять перед брудними наклепами тих, хто сповнений „зоологічною ненавистю до новоприбулих." ЛВУ вважає що пресова дискусія в обороні окремих політичних концепцій, ідей і організацій повинна відбуватись в атмосфері взаємної самоповаги і толеранції.

Вояки УПА розповідають

Вояки групи УПА, що продерлися недавно з України до Німеччини, розповідають м.ін. про загальний стан визвольної боротьби на Підляшші та на території УССР.

„Літом 1947 польсько - большевицький уряд насильно викинув все українське населення з Підляшшя на колишні німецькі терени Поморя і Сх. Прусії. В наш терен кинув він такі великі військові й поліційні сили, що населення не могло поставити успішного спротиву акції виселювання. В половині літа було виселено більшість населення. Акція відділів УПА на цьому терені в той час була спрямована не тільки на заманіфестування спротиву, але й на боротьбу з жорстокими терористичними ворожими відділами. Після викинення населення з нашого оперативного терену ворог розпочав наступ проти наших збройних відділів. Щоб звести цей удар ворога в порожнечу і зберегти людські кадри для дальшої боротьби, Командування УПА перегруповує ще в 1947 р. боєві відділи. Частина людей відходить на територію УССР з завданням включитись у тамтешню боротьбу. Одну групу долучено до рейдуючого в Східню Прусію відділу УПА, інша група одержала наказ перебути зиму ще на цьому терені і навесні піти рейдом в Західню Европу. Наша група під командою к-ра Б. залишилася надальше в цьому терені."

Чи це означає, що на українських землях на захід від лінії Керзона вже не оперують відділи УПА?

„Оскільки нам відомо, багато відділів з території Польщі відійшли до УССР, а деякі в американську зону Німеччини. В Польщі діють ще невеликі боєві групи УПА для спеціяльних завдань. Іноді там перебувають також рейдуючі відділи УПА з України. Польський уряд намагається заселити українські землі поляками з центральної Польщі, щоб їх раз назавжди відібрати від українського народу. Ще в 1940 р. ті землі були в більшости незаселені, а більша частина сіл була спалена польсько - большевицькими бандами ще перед виселенням українців, або вже підчас виселювання самим таки українським населенням на знак протесту проти насильств ворога. Тепер уряд дає колоністам всякі допомоги, щоб чимскоріше ці землі залюднити і загосподарити."

Який є стан визвольної боротьби на українських землях в СССР?

„Український визвольний рух під безпосередньою московсько - большевицькою окупацією виглядає дещо інакше, як на українських землях під Польщею. Там боротьба спирається насамперед на збройному підпіллі та менших відділах УПА, що перебувають в постійних рейдах. Їхні удари звертаються головно проти активніших енкаведистів і терористів, а їхня акція це перш за все політично-пропаґандивна робота й оборона населення. По містах діють спеціяльні групи, зброя яких звернена проти визначних большевицьких вельмож. Серед великих робітничих скупчень теж діють групи збройного підпілля, що ведуть політичну роботу серед робітництва. Весною ц.р. Москва кинула проти УПА нові великі сили і розпочала акцію проти УПА на Карпатах, на Поліссі та на Поділлі..."

Які отже перспективи має визвольна боротьба на українських землях?

„Вояки революційно-визвольного збройного підпілля це люди рішені на життя і смерть боротись за відновлення української незалежної держави. УПА знищила в СССР легенду про всесильність НКВД і доказала всім народам в СССР можливість боротьби з прецизним совєтським апаратом терору. Боротьба УПА підготовляє не тільки український народ, але й інші народи до остаточної розправи з большевицькою Москвою і створення незалежних національних держав. Про боротьбу УПА та безстрашність її вояків ходять цілі легенди по СССР. Політичні і соціяльні ідеї УПА здобули собі відважних прихильників серед усіх народів СССР. Ними захоплюються вояки і старшини Совєтської Армії, робітники, колгоспники й інтелігенти. Про це найкраще говорило нам їхнє відношення до нас, яке додавало і нам віри в слушність і потребу боротьби, додавало сили й витривалости в найтяжчих моментах. Наші друзі свідомі, що якщо навіть прийдеться їм упасти в бою, то жертви їх не будуть даремні, бо їхні ідеї глибоко закорінюються серед народів в СССР. Це забезпечує тяглість боротьби аж до моменту конфлікту між Росією і вільними народами. Такий конфлікт ми розглядали завжди тільки як нагоду до виборення самостійности для української держави.."

Ігор Києвлянин

Як зрадники українського народу --- Гаки стаються гачками російського імперіялізму

Серед київських аспірантів УАМЛІН'у (Український Асоціял Марксо-ленінських Інституцій) в 1935-36 учбовому році особливо вирізнялась одна аспірантка, Поліна Миколаєнко (член партії!), і два аспіранти — Василь Цвітків і Дмитро Гак (теж члени партії). Вирізнялись вони звичайно, не якимись там науковими здібностями чи науковим трудолюбством, без чого не може бути вченого, а навпаки — своєю тупою бездарністю і ледарством, прикритим „большевицькою пильністю" по відношенню до „класових ворогів".

В протилежність до Поліни Миколаєнко і Василя Цвіткова Дмитро Гак не міг „присвятити" себе навіть „большевицькій пильності", віддаючись виключно чарці горілки та „дєвушкам", що було причиною того, що наш Мітька „де жартує там і заночує", замість того, щоб ночувати в гуртожитку УАМЛІН-у на вул. Інститутській ч. 8. І нарешті наш Мітька зовсім перестає ночувати в гуртожитку. На питання, що трапилося з ним, відповідав так: „Знайшов бабу з кімнатою... Женився..."

„Де ж це була така кімната?" — запитали в нього всі аспіранти й наукові робітники міста Києва, що „жажлуці" знайти собі, якщо вже не кімнату, то принаймі якийсь куток. Де була така кімната? Мітька Гак жартував і з гордістю за себе відповідав: „Недалеко біля кобили Богдана Хмельницького" (улюблена фраза партійно-комсомольського активу м. Києва - прим. Ред.).

Та недовго тривало Мітьчине щастя з колишньою „дєвушкою" в окремій кімнаті в центрі Києва, біля пам'ятника Б. Хмельницького. Пригадую, як одного дня серед аспірантів і наукових робітників УАМЛІН-у Інституту червоної Професури Академії Наук та Університету м. Києва рознеслася вістка, що „цієї ночі арештовано Мітьку".

Гака? — перепитували здивовано один в одного ті, що знали його особисто. Так, так. Гака.

За що? Він же ж, як і Миколаєнко, як і Цвітков. За що ж його?

За те, що він, як Миколаєнко, як і Цвітков, але — результатів його „большевицької пильності" немає. Миколаєнко звернула на себе увагу самого Сталіна і зайняла таке становище, що перед нею скидають шапки навіть Постишев і Косіор. Цвітков залишив аспірантуру і перейшов офіційно на роботу в НКВД і вчить у застінках всіх тих професорів і академіків, хто, не знаючи його таємних уповноважень від НКВД, висловлював думку, що „він не має належних даних і знань, щоб вчити в аспірантурі,. А Гак зрадівши, що найшов кімнату з „дєвушкой", забув про свої обов'язки і „відстав у галузі большевицької пильности по відношенні до класових ворогів".

— Так це його взяло НКВД на буксир?

— Звичайно, от побачиш, що він там довго не буде, його випустять; тільки „протруть піском і накачають".

Різні поголоски ходили про Гака серед київського аспірантського й наукового світу. Ті, хто не був певний про його повернення з НКВД, перестали вітатися з колишньою „дєвушкой" — його жінкою, — щоб це вітання не послужило підставою для їх арешту „за зв'язки з ворогами народу". Але ті аспіранти й науковці, хто був певний, що Мітька благополучно вийде з НКВД і знову ходитиме по київських вулицях, питиме пиво і на ходу переживуватиме гарячі пиріжки з „печінкою" (бо ж співробітникам НКВД вистачає на все!) — всі ті не боялися не лише привітатися з його жінкою, а й навіть могли поговорити з нею чи позичити їй грошей, наскільки вона, як жінка „ворога народу" голодувала.

Через деякий час усі ті, хто рискую чи вітався з жінкою Гака, мали приємність привітатися з ним самим, з Гаком. А ті хто боявся вітатись, — перестали боятись. Але Гакова, а особливо Гак, не помічали тих людей, а якщо й помічали, то з деякою „установочкою".

Вийшовши з НКВД, Гак зробився такий жвавий, такий активний, що зміг заступити і Миколаєнкову, і Цвіткова, яких забрано з аспірантури на „керівну партійну роботу". Згодом, коли про московсько - большевицькі арешти й терор в Україні заговорила світова преса, „вєрного сина трудового народа" Єжова (шеф НКВД) перенесено кудись, на якусь іншу роботу і він зник як у воду впав. Миколаєнко, що була першим сиґналізатором московсько - большевицького погрому України в 1935-38 рр., зникла теж невідомо куди. Користаючись службовим становищем НКВД, Цвітков, що арештовував головно невинних людей і зводив особисті порахунки, — застрелився. Залишилися з тієї „трійці" Мітька — Дмитро Гак. Його „жалувано" тепер „кандидатом економічних наук" Інституту Економіки Академії Наук УССР. Основні завдання Мітьки Гака — бути гачком московсько - большевицької імперіялістичної централі. Уся увага цього Мітьки звернена на Москву, Кремль і „товариша" Сталіна. І знає він один єдиний вираз: „Чєво ізволітє?"

— „Хочемо закинути гачок за Босфор і Дарданели" — кажуть йому Москва, Кремль, „товариш" Сталін.

— „Будьте любезні, пожалуста, прошу!" — відповідає він, сідає за стола і по-стахановському пише статтейку: „Україна — чорноморська держава". „Без виходів до Чорного моря — пише він — торгівля України неминуче опиниться в застою..." „Тому українська громадськість вважає, що одне з найважніших і невідкладних завдань зовнішньої політики уряду УССР в питаннях чорноморського басейну — вжити заходів до належного захисту своїх інтересів, як великої і провідної чорноморської держави, якою вона є тепер, і встановити надійні ґарантії вільного розвитку совєтського судноплавства, миру й безпеки на південних кордонах українських земель".

Всі ці вимоги підказує авторові „національна свідомість українського народу, його войовничий характер, його боєві традиції та героїчний епос..."

Так зрадники українського народу — гачки московського імперіялізму виступають від імені українського народу. Тим часом відомо, що думка про захоплення Дарданелів і Босфору не покидала російського царизму аж до його смерти в 1917 році. Його спадкоємець, російський большевизм, подорозі до панування над світом за всяку ціну хоче здобути чорноморські ворота. Для цього використовуються всякі гаки й гачки, щоб тільки виправдати свою колоніяльну політику. Московська централя наказала гачкам називати тепер Україну „самостійною національною державою", чорноморські порти — українськими портами (хоч Крим відлучено від України), а інтереси Москви видавати за інтереси України, мовляв, „без Босфору й Дарданелів — Україна неминуче опиниться в застою, а це в свою чергу приводить до неминучого сковування її продуктивних сил" (всі цитати з статті Д. Гак: „Україна — чорноморська держава" в журналі „Сучасне й майбутнє" ч. 7., ст. 22). Згідно з цим кожний українець зобов'язаний взяти за свій такий лозунґ: „За родіну, за Сталіна, за Босфор і Дарданелі — впєрьод!"

Але не обманути москалям - большевикам і їхнім аґентам — різним гачкам і гачкам — українського народу. Кожний українець розуміє, що для того, щоб Україна була великою чорноморською державою, треба найперше знищити Москву - большевизм і їхніх запроданців Гаків, що виконують ролю московських гачків. Бо тільки на трупі московсько - большевицької імперії Україна стане великою чорноморською державою.

(передрук з краєвого видання)

„ГОМІН УКРАЇНИ"
Видає: Видавнича Спілка
Редагує: КОЛЕГІЯ.
"UKRAINIAN ECHO"
Published by theUkrainian Echo Publishing Co. in Toronto
Edited by the Editorial Committee

ПЕРЕДПЛАТА: в Канаді і США:		SUBSCRIPTION RATES: Canada & USA:	
На рік	$3.00	One year	$3.00
На пів року	$1.75	Six months	$1.75
Закордоном:		Foreign Rates:	
На рік	$3.50	One year	$3.50
На пів року	$2.00	Six months	$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів

Редакція не зберігає і не звертає надісланих рукописів та застерігає собі право скорочувати і справляти надіслані матеріяли. За оголошення Редакція не відповідає. Статті підписані прізвищем чи ініціялами автора не є конечно висловом становища Редакції.

"Ukrainian Echo", Box 334, Terminal "A" Toronto, Ont.

„Не звільняти Европу, тільки її захистити"

В дискусії, що попередила ратифікацію Північно-атлантійського оборонного пакту, а зокрема в дискусії над розміром допомоги США европейським державам, загроженим російсько-совєтською агресією, постійно висовувано основний принцип воєнної допомоги, який можна окреслити як вимогу не дозволити росіянам захопити західньо-европейський простір, а мілітарно забезпечити його так далеко, щоб Росія з усією військовою силою не могла його опанувати.

„Не звільняти Европу, тільки її захистити" — девіза, яку заступають в першу чергу військові фахівці США і союзних країн, розробляючи плян оборони світу перед російською агресією.

Що означає в практиці такий плян і яку „Европу" він має на увазі? Чи ставить він на порядок дня питання ліквідації російської загрози, чи тільки має на меті обмежити дальше поширювання російських впливів і затримати їх на тих місцях, де вони вже змогли закріпитись? Чи насправді озброєння таких держав як Люксембург, Бельгія, Голляндія, Данія чи навіть Франції й Італії розв'язує питання безпеки світу?

Такі питання насуваються з приводу ратифікації конгресом США Північно-атлантійського оборонного пакту і дискусії в американському конгресі над мілітарною допомогою західньо-европейським державам.

Відома американська журналістка Дороті Томпсон в одній зі своїх останніх статтей на тему Північно-атлантійського пакту і оборонних спроможностей західньої Европи пише таке: „Совєтські армії не бояться ніякої европейської країни (за винятком Німеччини) озброєної чи неозброєної і ніяка европейська країна (без Німеччини) не схоче і незможе довго протиставитись походові червоних військ. Совєти бояться тільки американських повітряних збройних сил, американської індустрії і атомової бомби з якої небудь існуючої тепер військової бази, а не бояться европейських сухопутніх армій... Тільки одна річ в Атлантійському пакті може бути справді застрашаюча для можливого агресора, а це та, що США не будуть невтральні на випадок агресії на означені терени. Це, а не озброєння Европи, становить суть Атлянтійського пакту..."

Коли ж мова про те, де находять ся оборонні межі Европи, то Дороті Томпсон каже, що їх не можна будувати на Райні, лишаючи Німеччину по російському боці, але їх треба пересувати на схід. „Европи не можна боронити над Райном — пише вона. — її можна оборонити тільки над Дністром і Одрою..."

На основі цілого ряду офіційних і півофіційних проєктів, плянів, висказів і т. п. ми можемо з великою впевненістю ствердити, що в очах сучасного світу Европа — це тільки той західний шматок европейського континенту, з якого викреслюється вже навіть східню частину Німеччини. Коли говориться про збереження Европи перед совєтським заливом, то мається на увазі тільки ту частину Европи. Це факт, з якого завжди мусимо виходити при оцінці сучасної міжнародньої дійсности. Західний світ не є зацікавлений в подіях по той бік залізної заслони і дуже радо погодився б на статус кво, коли б російський партнер погодився на це.

Тільки цей факт, що в Росії немає тенденцій обмежити засяг свого впливу до захоплених в часі другої світової війни теренів, змусив Захід на такі кроки як заключення Атлантійського пакту, а тепер до інтенсивного, хоч не дуже корисного озброєння західньоевропейських держав.

Щоб знайти потрібні аргументи для такої політики, висунуто принцип „не звільняти Европу, тільки її захистити" На звичайній мові це означає поробити всі потрібні заходи, щоб на випадок конфлікту унеможливити російським арміям просунутись на захід і зайняти позиції, що їх мали німці по розгромі Франції в 1940 році. Не йдеться тут про знищення російської загрози, про ліквідацію тоталітарної системи, що душить в своїх обіймах центральну і східню Европу і половину Азії і проводить підривну акцію в усіх країнах світу, щоб підготовити грунт для переможного походу арміям „країни перемігшого соціялізму". Не йдеться тут про заходи, щоб звільнити з російського поневолення народи Европи й Азії і допомогти їм встановити на їхніх етнографічних територіях незалежного державного життя.

Мова йде постійно про те, щоб стримати російський похід на лінії Штеттін-Трієст в Европі і захистити шматок Европи, що ще остався поза засягом російського впливу.

При тому забувається один факт, що Европи не вдасться захистити ні над Ельбою, ні над Райном. Европу можна захистити в цілому, або в цілому її стратити. В сучасній політичній ситуації це практично може означати перемогу російського імперіялізму й інтернаціонального комунізму, проти яких можна з успіхом боротись при поєданні ідейного багатства Европи і матеріяльної сили Америки.

Саме протиставлення матеріяльної і технічної сили силам евроазиського степу, що його організувала Москва цілими століттями, а тепер скріпила їх прищепленням комуністичної ідеології може бути безуспішним і може закінчитись програною, коли за час торгів США з Москвою та остання зуміє фізично знищити на своїх теренах бази ідейного спротиву.

Час працює для Москви не тільки під оглядом можливості господарської відбудови, час працює для Москви теж під оглядом закріплення позицій в ідейній площині. Це останнє розвіє розрахунки заходу на його технічну перевагу і матеріяльну силу.

Захистити Европу можна тільки тоді, коли буде раз на завжди зломана російська перевага, подібно як зломано перевагу німецького імперіялізму. А це буде досягнуто щойно тоді, коли всі народи цілої Европи будуть звільнені з російського ярма, а кордони Европи будуть на кордонах етнографічної Росії.

НОВОПРИБУЛІ!

Спровадьте свою рідню до Канади малим коштом. Поможемо Вам виробити для них необхідний дозвіл в'їзду. Полагоджуємо справи особисто або листовно. Скора та сумлінна обслуга. За ближчими відомостями та потрібними для виповнення друками пишіть до:

J. RUDACHEK
Ukrainian Travel Bureau
700-B McIntyre Bldg.,
Winnipeg, Man.

М. Стиранка

Сучасне положення в Україні

10. РЕВОЛЮЦІЙНА АКЦІЯ І ВИБОРИ В СССР.

Український Визвольний Рух скріплює політичну пропаганду при нагоді різних большевицьких акцій політично-пропагандивного характеру, перш за все — виборів. Вибори використовує Визвольний Рух для того, щоб роз'яснити населенню цілу забріханість т. зв. большевицької демократії та виказати, що це тільки маскування тоталітарного обличчя режиму.

Але вибори це не тільки добра нагода для протибольшевицької пропаганди. Це теж чи не одинока в совєтській дійсності можливість перевести ширшу, політичну акцію. І визвольний Рух намагається цю можливість вповні використати. Большевикам залежить на тому, щоб ціле населення без винятку голосувало. Визвольний Рух веде акцію в тому напрямі, щоб населення вибори збойкотувало. Так було під час виборів до Верховної Ради СССР, так було і з нагоди останніх виборів до Верховної Ради УССР. Навчені досвідом виборів до Верховної Ради СССР, коли то населення західніх земель України, майже в цілості, не взяло участи у виборах, — большевики постановили за всяку ціну змусити населення голосувати у виборах до Верховної Ради УССР.

Про те, в якій атмосфері відбувалися ці вибори, читаємо в краєвих звідомленнях:

„Від місяця листопада (1946 р.) почалася сильна підготова до переведення виборів. Готувалися большевики, готувався Визвольний Рух. Комуністична партія призначила на кожне село одного зі своїх агітаторів, що відповідав за агітаційну передвиборчу кампанію і за самі вибори. Завданням такого „опікуна" було подбати про те, щоб село вивчило конституцію, щоб на час пороблено передвиборчі списки та щоб всі виборці проголосували. Щонеділі в селі відбувалися передвиборчі мітінги; цебто мали відбуватися, але звичайно не було до кого говорити, бо населення втікало, поки ще агітатор з'являвся в селі".

„В місяці грудні назначили по всіх селах комісії, хоч вони, згідно з конституцією, мали бути вибрані. Але цієї „формальности" ніхто не придержувався. Район прямо назначив членів комісії, не питаючись навіть їх про згоду".

„За ввесь час наші (підпольно-революційні) пропагандивні звена вели широку противиборчу акцію, використовуючи для цього всі можливі засоби. Большевики намагалися унеможливити цю пропагандивну кампанію, але не могли собі дати ради. Тоді на місяць до виборів (18 січня 1947 р.) прислали вони до всіх сіл охоронні виборчі гарнізони (25—30 людей на село) з завданням: 1) підготовити виборчі приміщення й охороняти їх; 2) зробити виборчі списки; 3) вести широку агітаційну роботу; 4) боротися з підпіллям на місцях; 5) застрашити населення, щоб воно під терором пішло до виборів".

„В перших днях гарнізони не робили по селах жодних акцій, тільки підготовували для себе приміщення, що їх для безпеки укріплювали. Але вже по тижневі мешканці відчули їх присутність. Щодня, або й по кілька разів на день, влітали вони до хат, чи то з якимось бажанням чи тільки подивитись, може є хтось підозрілий. Почалися труси, що тривали по кілька днів на одній господарці. Навіть вночі приходили контролювати, чи бува хтось чужий не ночує. Докладні провірки відбувались теж під час того, як готувались виборчі списки".

„Почавши з першого лютого терор ще збільшився. Того дня арештували всіх тих, кого вважали підозрілими; часто вивозили цілі родини до району на переселенчі пункти. За криївками шукали в кожній хаті".

„Н зважаючи на цей сильний терор, наша пропаганда діяла безнастанно під різними формами. Наші летючки появлялися там, де большевики їх зовсім не сподівалися: на площах, будівлях, а то й приміщеннях гарнізону. Большевики були безсилі. Вони не могли зрозуміти, яким дивом ці летючки появляються. Цілими ночами берегли вони сіл, обставляючи їх довкруги, — а все таки рано, на місці знищених летючок та пропагандивних плякатів, появлялися нові. Наші пропагандисти, користаючись з т. зв. системи десятихаток (мешканці кожних 10 хат мали за обов'язок сходитися для вивчення совєтської конституції), робили малі мітінги, де під плащиком вивчення конституції вели противиборчу пропаганду. Найцікавіше, що з ініціятивою бойкоту виборів виступало звичайно само населення хоч знало, які це наслідки для нього може мати".

„На кілька днів до виборів терор ще більш загострився. В останні три дні до виборів, не вільно нікому було вийти з села; всіх, хто намагався це зробити, придержували й арештували. Село перемінилося у в'язницю. Гарнізони перешукували близькі ліси, боячись, що там можуть бути повстанці. В останній передвиборчий день зорганізовано по всіх селах передвиборчі мітінги, зганяючи на них людей силою. В навечер'я виборів арештували всіх чоловіків кому не вдалося втекти, і держали їх під конвоєм усю ніч. Рано, в день виборів, привели їх всіх до виборчих скринок і наказали вкинути картки. Коли хто відмовлявся так „сповняти свій громадянський обов'язок", тоді, після сильних побоїв большевики самі вкидали за нього виборчі картки. Після цього почалась ловля інших мешканців. Їх виволікали з хат, били прикладами, а то й стріляли та силою тягнули до виборчих льокалів. В деяких селах за... ли опірних по двоє-троє, ва... до авт і везли „добровільно" ...лосувати.. Та, не зважаючи на ... стосування такого терору, ... лення відмовлялося голосу... добровільно. Старші жінки ... чайно ще кричали при цьому ... що мені зробиш, забий, а го... вати таки не піду". Поде... большевики ходили з урною ... хати до хати. Застаючи за... двері, вони розбивали їх, ... вдиралися до мешкання і в ... сутності мешканців самі вкид... виборчі бюлетені до урн".

„Так виглядали вибори по... лах Західньої України. Насе... їх вповні збойкотувало. Дані ... шевицької преси про те, що ... проц. населення голосувало, ... ще й до того добровільно і з ... зіязмом — не правдиві. Є ба... місцевостей, де большевики ... стріляли людей за те, що не хо... ли голосувати. Ці жертви бо... вицького терору, — це ще ... доказ „демократичних" і віль... „сталінських виборів".

„Вибори по містах були ... переведені під гострим нагля... НКВД. З винятком деяких обл... сних міст, всюди також були ... летючки. Одначе бойкоту вибо... кинені і розліплені революці... в містах не можна було переве... бо населення міст сьогодні неч... родне. Сюди наїхало багато бо... шевицьких урядовців з Росії. К... того, міста є більшими адміні... нійними осередками і тому ... троля над ними багато легша. ... не зважаючи на це, багато ... канців міст маніфестувало ... протибольшевицьку поставу ... що скреслювали кандидатів з ... ків. В одній з дільниць Льв... було 80 проц. всіх бюлетенів ... викреслених, цебто неважних".

НОЖИЦЯМИ ПО ПРЕСІ

А Я ТАКИ БУДУ ЛАЯТИСЬ...

„Український Робітник" від 23 липня ц. р. містить допис з Вінніпегу про засідання Екзекутиви КУК-у 20 червня ц. р. В дописі читаємо: „Д-р Т. Дацків, член Президії КУК-у від імені СГД, порушив болючу справу, а саме — ворожe відношення одної газети до новоприбулих імігрантів. Маю на увазі ряд статтів і дописів, поміщених в „Новому Шляху", в яких анонімний дописувач особливо зневажливо висловлюється про нових імігрантів, порівнює їх до большевицьких генералів, називає їх „термітами" і „черваками", що підточують громадське життя української спільноти в Канаді. Останній допис був з нагоди зорганізування „Ліги Визволення України" в Торонті.

„Було б краще, щоб новоприбулі вливалися до існуючих організацій. Коли ж це з різних причин у 100 проц. неможливе, коли вони тут і там роблять спроби творити свої власні організації, то від цього не зупинемо їх брудними лайками. Це тільки відчужить їх від старих організацій. Новоприбулі — це не діти. Це зрілі люди, які пережили страхіття, про які старим канадійцям навіть і не снилося. Між ними є люди високої культури. Не можна забувати, що до Канади прибуло тепер поверх 1000 українців з кваліфікаціями і дипломами, здобутими в европейських університетах. Коли тзв. друга іміграція до Канади дала 10—15 інтелігентів з університетською освітою і та мала горстка людей виконала позитивну роботу в громадському житті українців у Канаді, то яку силу являють сьогодні собою 1000 висококваліфікованих людей! Проводи старших організацій повинні докладати всіх зусиль, щоб нові іміґранти почувалися тут, як між своїми рідними. Якщо повстануть деякі нові організації, то це тільки оживить наше життя. Не виключене, що новоприбулі можуть навіть дечого навчити своїх давніш осілих тут братів. Тому — навіть у випадку розбіжности думок повинна бути скрізь захована толеранція і вирозуміння. Брутальними нападами в пресі, такими, як статті „Нового Шляху", можна дійсно довести до поділу української спільноти в Канаді на два ворогуючі табори, що було б нещастям для цілої української нації та її змагань".

В дискусії забрав голос Д-р Т. Михайлівський, що піддержав цілковито становище СГД. Го... ва БУК-у, о. Семчук, відомий ... своєї успішної допомогової ... українським еміґрантам в Евр... та оборонець новоприбулих в К... наді, виступив і тут зі словом ... рони їх чести та „закликав ст... ших канадійських громадян, ... вони виявляли більше серця і ... зуміння для тих, що втратили ... — рідних і майно...".

У відповідь на всю дискусію ... вимоги приявних редактор „Но... го Шляху" Погорецький, заяв... що він і на будуче тієї боротьб... не припинить.

КРИК РОЗПУКИ ЧЕРЕЗ ВТР... ТУ „БИЗНЕСУ"

„Будучність Нації" містить ... ста на тему відомих статтей у „Н... вому Шляху", звернених про... новоприбулих. В тому листі ч... таємо:

„Нашу українську політичну ... міґрацію, яка в малій кільк... з-за кільчастих дротів німецьк... конц. таборів смерти і вдалася ... попросту чудом збереглася від ... бірського заслання чи вирвала... знайти місце азилю на вільній ... надійській землі, назвав т. зв. ... ціоналістичний „Новий Шлях" ... найгіршими словами, яких нам... не стрічали ми на сторінках бо... шевицьких газет. Попросту за... шали нас з болотом. Унівськ... „Новий Шлях" українську еміґр... цію, що прибула до Канади, а ... вступила в члени УНО, назв... ось якими „епітетами": „злі, ... активні, деструктивні, безідей... шкурники, авантурники і амбіт... ки"... Чи можуть бути ще гір... вислови!?

„Чому і через що „Новий Шл... накидається так на новопри... лих? Виходить, що причиною ... нависти є те, що новоприбулі ... дають у Торонті нову газету: „... мін України" і починають осн... вати нову організацію: „Ліга В... зволення України".

Що ж тут „злочинне"? — х... те, що як „Гомін України", так ... „Ліга Визволення України" вп... сали на своїх прапорах боротьб... з комунізмом. А чому ж це має ... літи Унівський „Новий Шлях"... Наразі ще годі подумати, що ... „Новий Шлях" з комуністами ... єднався, ну, але чому новошляхо... ці точуть піну з люті на скитал... ців? Є друга можливість, біл... бизнесового порядку. Бачить „Н... вий Шлях", що тратить передпл... ників, а УНО членів. Бачать, ... під ними грунт валиться, що тр... тять монополію на українськ... в Канаді.

Bus. Manager: W. S. Skorokhid.

...ня деяких було б кривдою для ін... презентувати український ...

ЛІТЕРАТУРА ○○○ НАУКА ○○○ МИСТЕЦТВО

Всеволод Листвич

Мислі на роздоріжжях

Караван ішов пустинею і запас во-, що його несено в шкіряних міш- вичерпувався. Спека лилась пе- льним потопом і життя ставало стерпучим. Мандрівників брала не- плачка й вони хвилювалися. Аж лтом — в далечині — виринули рівною з'явою зелені пальми і хо- а залоcотав приємно очі і горло. андрівники хотіли було кинутися ежкогом в сторону благословенної ьми, але провідник закричав:

- Стійте! Це ж тільки фатаморґана!

Мучені страшенною спрагою ман- рвали вони далі. І їхні червоні від раги очі, знову побачили радісні льми, але вже так близько, що зда- лось, треба було тільки декілька ків підбігти, щоб досягти спасеної ди. Їм здавалось навіть, що вони ють дзюркіт веселого джерела. Та ч з перемучених до божевілля андрівників вирвав з кобури револь- ер і вистрілив у провідника. А коли ій, смертельно поранений, упав на ісок ще прошептав останнім зусил- ми:

— Тудою треба вам іти... тудою...,

о інакше пропадете всі...

Сучасний світ надзвичайно прига- ує нам образ того каравану. Людсь- і уми кидаються на всі боки шукаю- ,, виглядаючи розгорілими від на- ження очима того благословенного жерела, звідкіля дух людський міг би напитися життєдайної правди. Але, здається, джерело те ще не про- ється через земну шкаралущу.

Зокрема, і то з гіркостю доводить- ся ствердити, український світ без- надійно заблукав у пустині. Фатамо- ґани, що з'являються на обріях раз- ь-раз, кажуть провідникам того ук- раїнського світу кидатись раз туди, а раз туди, і як досі, завжди надаре- ме.

Шарль Бодлер каже що „життя не- ше шпиталь, де кожен хворий опа- ований манією змінити ліжко. Один дає, що його муки полекшали б, ли б його ліжко стояло біля печі, інший переконаний, що видужати він може тільки в ліжку біля вікна."

Час після наших програних визволь- их змагань був саме надзвичайно сприятливий для такого пересування лі- жка від печі до вікна і навпаки. З'являлися щораз нові пророки, про- роки, на жаль, зі старими пороками, ставали нові програми і нові реце- ти ратунку. Одні розгортали черво- ні, інші зелені, ще інші чорні прапо- ри і всі навипередки взивали народ ставати під них. Одні казали, що во- ю можна виторгувати, як виторго- ються оселедці, чи їм подібний ораи; інші сподівалися, що Бог по- ле янгола, який відвалить каміня від гробу неволі, ще інші добачали у своїм провідникові Мойсея і ждали, коли від його слова розступиться море неволі й вони за ним сухою но- гою перейдуть у державний храм. Деякі хотіли зрівняти горбатого з простим, зробити всіх однаковісінь- кими. Інші знову ділили людей на „еліту" й „масу", не завважаючи, що тим самим прирівнюють нарід свій до стада овець. А хто ж є провідни- ком овець?

Однаково ж народ, саме народ, для якого власне ті всі „концепції", „програми" були творені лишився по за тими провідниками, поза тими всіма комбінаціями і йшов своїм вла- сним шляхом. Коли нині глянути на- зад, чи ж не були ті всі мудрації пого- нею за фатаморґанами?

Описуючи українські визвольні змагання та розвиток політичної ду- мки в Україні, історик з горем мусить ствердити, що українські політичні провідники часто йшли в хвості наро- ду, народ тягнув їх за собою.

І чи це буде в новіших часах про- голошення самостійности України Центральною Радою, коли наші полі- тики побачили себе „приневолени- ми" проголосити відірвання від „бра- тнього російського народу", чи в най- новіших часах, коли пригадати наста- влення „політичного мозку" до „хло- пської армії" УПА, завжди теж саме бігання в хвості.

Можемо поставити, як то кажуть, крапку над „і". І в випадку потреби єдности, бажання одностойности та суцільности української політики „політики" опинилися позаду. Укра- їнський народ, отой, часто висміюва- ний ідеологами „еліти" „простий хлоп", давно вже збагнув смак єдно- сти та її завів у життя. І на еміґрації і всюди, де б це не було, народню єд- ність розбиває ніхто інший, як „по- літики", фахові й налогові прихиль- ники бігання за фатаморґанами.

Є тільки одна формула, що знаме- нито окреслює причини такого стану. Її ядрено схопив ідеолог україн- ського селянства, хліборобства, так, можна сказати саме ідеолог україн- ського народу. Він стверджує, що осно- вою всіх нещасть, які в історії спада- ли на український народ є ті, хто згу- бив зв'язок з українською землею, хто від землі цієї відірвався і нікуди не причепився. Той, хто, стративши зв'язок з душею народу українського, задивився у всякі фатаморґани й за ними народ потягнути хотів би. По- тягнути навіть на загибель.

Демократія це річ, якої українцям не треба вчитися з ніяких підручни- ків. Демократичні ідеали це ті, що їх не змогли забити ні совєтські ґавляй- тери, ні німецькі політруки. Демокра- тія — це, як каже Шевченко, та му- дрість своя, мудрість, що формувала- ся тисячеліттям в душі народу укра- їнського; та мудрість, що просвічу- вала народові українському вже тоді, коли сьогоднішнім „великим демокра- тіям" ще навіть не снилася „велика карта свободи". Тоді, коли ще в цілім світі панувала система абсолютного монархізму, старинна форма реакцій- ної диктатури, тоді вже в Україні во- лодар української землі, її господар і князь, скликав передових людей на- роду на раду, де обговорювалися важ- ливі державні справи. Тоді, коли ще в цілому світі жінка була невільницею, іграшкою без прав, тоді вже в Україні вона носила золотий обруч, знак її рівности з чоловіком; вона йшла в бій на оборону рідної землі враз із ним; вона вже мала ті права, які в за- хідньому світі на століття потім му- сіла собі жінка виборювати! Чи ж ди- во, в століттях опісля, що великого Гетьмана Всієї України, Богом посла- ного Богдана, вся Україна, простий посполитий народ звав БАТЬКОМ? Адже, коли в інших народів королі, чи великі князі були „панами" над народом, були абсолютними власника- ми землі та народу і володіли ними так, як поміщик володіє своєю зем- лею й худобою, то володар в Україні був батьком народу, його опікуном його провідником, що перший ішов до бою і останній з бою повертався. Це саме й глузд української демокра- тії, демократії, що її в Україну не при- віяв вітер ніякої революції, а демо- кратії, яка є мудрістю і гордістю землі української.

І коли в народі появилися люди, що відвернулися від землі своєї, за- дивившись на фатаморґани на об- ріях, чужинний порох присипав муд- рість українську. З чужих земель при- йшла „великих слів сила" і більш ні- чого. А наша правда? Наша правда спить. Каже пророчим словом Т. Шев- ченко, Шевченко, що своєї мудрости начерпав не з паризьких кафешантан- ів, чи берлінських смітників, а з джерела її, з землі української.

Ми зовсім не думаємо робити до- кору тим українцям, хто в чужинець- ких школах здобував своє знання. Так само, як ніхто не думав би до рі- кати королеві Данилові, що прийняв чужими золотниками і з чужого золо- та ковану корону. Але, прийнявши її, він заквітчав її рідними діямантами і вартість, велич її в тім саме. Так са- мо, пізнавши чужу науку, повинні сповнити її українським духом.

Ми думаємо про тих, хто, замість науки, приносив в Україну „капітал" Маркса, чи в новіших часах ідеї „су- пер-мена" і „еліти". Приносили ідеї, що були не тільки чужими україн- ському народові, але й убійчими, отруй ними, як про це можна переконатися, бодай побіжно студіюючи наше ми- нуле.

В Америці залюбки оповідають один „муринський жарт". Купив мурин за $50 коня, поїздив, поїздив, потім пе- редумав справу і заміняв коня за ко- рову. Допіру тепер заживу, подумав мурин. Та спробував доїти корову, не надто добре вийшло. Довго не думаю чи, заміняв її за мотоцикль. Поїздив, поїздив, забагато направ, подумав. І знову заміняв за коня, того самого, що напочатку мав. Але й ним довго не тішився. Коня треба було догляда ти, тож муринисько взяв та й продав його за $50. І тоді хвалиться своєму приятелеві, який то знаменитий бизнесмен із нього. Приятель похитав го ловою і каже: що ж ти властиво за- робив? Купив перед кількома місяцями конину, дав $50 і тепер знову маєш тих самих $50. Ти ж нічого не заробив.

Але чорношкурий бизнесмен вдарився в груди і гордо сказав: . . Скільки то я наторгувався!

. . А скільки таких політичних „биз- несменів" у нас? Але не тільки таких бо вони ще й залюбки той свій за- кладовий капітал у вигляді таких „бизнесів" тратять.

А це тому, що той „політичний би- знес" у нас часто робиться понад народом і поза народом. Для наших „демократичних" партій народ став тільки предметом. Вони з ним не ро зуміються. Це саме було причиною ве- ресків проти молодої народньої сили, що наростала й наросла в передво- єнні роки та взяла в свої мозолисті, спрацьовані руки провід за визволе ння народу.

Можна твердити, що треба було бу- ти вповні політично зрілим народом, щоб ТАК перейти через буревії 2-гої світової війни, як перейшов україн- ський народ. І то, не зважаючи на те, що багато політичних партій і провід ників, тих саме, що то впродовж 29 років пересували ліжко від вікна під піч, зникло через одну ніч взагалі з поля бою. Одначе бій не втих. Бо за- лишилося те найбільше, що є, поча- ток і кінець, народ український і він встояв.

В час II-ої світової війни, коли пе рестали лопотіти з чужого поля на- несені прапори, відкопано з-під гори забуття власну свою мудрість, ту муд рість, що, як каже український уче- ний д-р Степан Смаль-Стоцький, „ки- датиме тінь свою аж по береги Тихо- го Океану"; ту, що є синтезою тися- челітнього тривання і бою україн- ської землі. Замість усіх більш і менш голосних програмок, поставлено одну однісеньку точку, що окреслює зміст і політичну ціль української боротьби: Українська Самостійна і Соборна Держава. Це стало першим і остан- нім пунктом неписаної і невимудро- ваної в політичних кабінетах програ ми, а програми, що росла від часів Володимира Святого, через козаць- кий ренесанс, через важкі роки під- пільного тривання, яка окрилила ці- лий український народ і зв'язала його в могутній моноліт.

Ота точка стала ґрунтом, що зро- див і виростив Українську Повстанс- ьку Армію і що дав їй силу встоятись на здивування цілого світа і україн- ських політиків, в найстрашнішій бо ротьбі, що її знає історія людства.

Істинно, істинно, не вустами, а сер цем змовлена молитва мила Богові.

Істинно, істинно, не словом нале- жить доказувати любов до вітчизни своєї, а ділом, а навіть кров'ю своєю.

Тоді віра Христова по світі роз- ширилась, коли вірні кров'ю своєю її окропили. Тоді тільки Україна пере- стане буде кволою мрією сухітничих політикантів, коли воплотиться в мільйони синів і дочок своїх; коли її мудрість стане мудрістю мільйонів; коли мільйони зреалізують, що її му- ка — їх мука; що її щастя — їх щас- тя. Немає теміні, що була б вічною.

Чи ж не виривається з лісів глибо- ких, з балок зарослих, з просторів вог нями несподіваними освітлених той зов могутній, той зов старий, як ста- рим є життя і новий, як новим є сон це, що щоранку сходить. Синтеза ідеї українського народу, української де- мократії вся вміщається в коротнім: СВОБОДА НАРОДАМ І ЛЮДИНІ!

Саме так, ЛЮДИНІ! Не партії, не „еліті", а кожній людині, кожній оди ниці, що створено на образ і подобу Божу.

І в час, коли наша далека Батьків щина стоїть у тяжкій боротьбі за спов нення, за здійснення того основного демократичного принципу, чи ж зно ву не лягає на нас, в чужині сущих, обов'язок, великий обов'язок, допов нити ту боротьбу своїми спомагання ми?

Політична боротьба це не боротьба за образи, що в нашій державній хаті висітимуть. Це так само не „по літикування", що, на жаль, так часто на еміґрації заводиться.

Ми не про таку політику думаємо. Ми повинні нашою боротьбою зроби- ти повсякденну боротьбу за піднесен- ня доброї слави українського імені; саме на нас самих показати правди- ву вартість українського народу; на- шим поведенням маємо доказати слуш ність боротьби, що ведеться далеко, там за семи горами, за семи морями. Рабіндранат Таґоре каже: це повин- на бути моя мета завжди — тебе втіл- ювати в чині мойому знаючи, що твій дух дасть мені силу діяти.

В нашім житті мусить віддзеркалю- ватися образ нашої батьківщини, з наших діл має постати велична книга про мрії та боротьбу нашої землі.

Кожен з нас і ми всі разом маємо творити той великий скарб матеріяль них і духових цінностів, звідки мог- тиме зачерпувати Українська Держа- ва, коли вона стане дійсністю. Це, на нашу думку, найкраща і найбільша політика, яку може і повинна україн ська еміґрація зробити.

Серед фатаморґан нашої сучаснос ти, як же легко збитися з шляху, як же легко заблукати в пісках страшної пустині.

Менше слів, а більше діл, це забу- те сьогодні деякими людьми гасло. Менше ненависти, цієї прикметної для нашого століття злющої ненави- ти, а більше любови. Великі речі пов ставали і повстають з великої любо- ви. З ненависти повставали тільки діла Геростатів. Менше хворобливо- го „я", а більше благородного, велич ного і будуючого „ми". Ми — україн ський народ! Не понад народом і по- за ним, а для нього і з ним!

Серед кожного народу струмують різні хвилі. Немає такого народу, щоб у його нутрі не було хвилювань. І в нутрі кожного народу діють два струмені: конструктивні, благород- ні, і диявольські, смертоносні. Здо- ровий народ гуртується біля констру ктивних течій і тоді він може спокій- но дивитись у майбутнє. Всі бо ті благородні струмені, хоч часами рі- зними річищами пливуть, все ж таки мають одне спільне, найвище: спіль- на осіяна мета.

Перед Богом й Україною всі рівні. І кожен має свій обов'язок. Кожен має свою частку виконати.

А наше таке тверде переконання, що Україна — це не тільки ті, хто над Чорним Морем, але й ті, хто над Прутом і Дністром; ті від скривавле- них лемківських гір від спаленої зруйнованої Холмщини; ті з напівро- звалених „діпівських" бараків і ті з таборів Азії, Австралії й Африки; ті з богатющих ланів Канади й Америк, з заводів і таборів Англії; і ті від Асунсіону, Буенос-Айрес, чи Ріо-де Жанейро; всі ті, яких жорстокій ві- тер розвіяв по морях і континентах, а які одного дня в святковій повазі похиляться перед маєстатом Воскре- слої України.

Блукаючи по пустинях з мішками віри, що висихають і по бездорож- жях, треба заховати всю силу волі, щоб не дати обманути себе фатамо- рґанам, щоб не вбити в припливі нещасного божевілля провідників сво їх, що добре дорогу знають і її пока- зують. З розпуки родиться ненависть. А одне й друге це смерть для україн- ського каравану на чужих розстаях.

Всіх же нас сповнюють та сама ві- ра, та сила, що її виссали ми з мо- локом матері скорбної української; та сила, що її влила в нас рідна земля; та могутня невмируща сила, що не дала нашому многострадальному на- родові видержати всі чорні століття нашої історичної долі.

Чи в пошумах гомінкого вітру не зникають, наче тінь, всі кордони, мо- ря й океани; чи не бачимо ми осі- яних сонцем рідних, незабутніх про- сторів, закурених шляхів, якими чвалають відхинені кіннотчики; чи не бачимо, як з вологих лісів вилі- тають співучі кулі оборонців рідної, української правди?

Чи ж не знаємо ми, що ТА мить прийде, як золотий овоч наших зма- гань, змагань нас усіх?

Бо МИ І ВОНИ, ті до яких ні голо- сом, ні оком дістатись не можна, хі- ба мислю легкокрилою, всі ми це ВОНА, СВЯТА УКРАЇНА НАША.

К. 1949

Клим Ярославич

ХАЗЯЙСЬКИЙ СИН *)

В ліску, біля Олексієвки, як по- чало світати, почулась така стрі- лянина, що ціле село піднялося на ноги.

Під полудень, з цікавості, побіг- ли перші діти. Через півгодини О- стапко Настин прибіг назад: блі- дий, аж білий — крикнув:

— На Свиковому порубі лежить убитий наш вояк.

Своїх трьох вбитих німці забра- ли і повезли до Чугуєва...

Збіглися на поруб жінки. Настя Кернична перша підійшла до вби того. Він лежав обличчям до зем- лі... Одвернула його й почала го- лосити:

— Та защо ж тебе вбили такого молодого та хорошого?.. А, може, десь і мій Опанас так ото в лісі убитий лежить і лисиці кістки йо го розтягають... Опанасику, сину мій єдиний, де ж ти тепер, де?..

Ліс повторяв відгомоном кожне слово старої мами і, здавалося, плакав разом з нею...

Десь від поля заторохкотіла під вода й люди розступилися на бо- ки. То старий Семененко приїхав з своїми трьома молодцями — внуками. На підводі повно м'якого сіна, застеленого рядном. Підвода затрималася. Хтось з гурту ска- зав:

— Хоч і тверде було його вояцьке життя, але у вічну дорогу від- правимо його на м'якому!...

— Візьмемо його, — каже ста- рий Семененко, ніби сам до себе, — тай на нашому кладовищі, по- християнськи, похоронимо. Ти як рідний нам, бо був нашим бояком і поклав голову, захищаючи наше село...

Хлопці позіскакували з воза. О- дин з них підійшов до вбитого й нахилився над ним:

— Чого ж він так п'ястуки за- ціпив?...

А другий відкрив убитому п'я- стуки, а в них, в одній руці трохи зім'ятого листя, а в другій, дрібоч ка землі...

— Насте, — каже до неї сусідка Горпина Хороша. — Ви ото голо- сите, защо його вбили такого мо- лодого... А ось бачите: якийсь справжній хазяйський син, бо ди- виться — вмирав, а землі держав- ся!...

— Гинув, а не випустив з рук рід ної землі, — з жалем сказав хтось...

„ЗМІЙ"

— Мені так само жаль за моїм конем, що звався „Змій", як за вірним другом, чи рідним братом.. О, друзі, це був неабиякий кінь! Чудовий, буланий з крученою дов гою гривою, лисиною і двома пе- редніми білими ногами...

Петро, командант повстанчої стежі говорив про свого коня, ди- вився кудись у сіру далеч і ніби бачив його сильвету...

Він опустив праву руку з пога- слою цигаркою і покивував голо- вою.

— Подарував мені „Змія" сиво- вусий дід — козак Точило; з ко- зацької станиці Н. 26 біля Кисло- водська.

— Маєш, — сказав він, — сину, мудрого й доброго коня! Бережи його, а він на своєму хребті від чор та з зубів тебе вирве! Бо, що ав- та, чи мотоциклі?.. Хоч ними й вдесятеро стільки вженеш, як на буланому, але, брате, у нашому розмоклому чорноземі в Україні — весною, чи восени — тоді тіль- ки й твого, що конем в'їдеш!

— Еге ж, — тягнув Петро...

Обносив мене отой „Змій" на своєму хребті по всій Кубані, под- ніпров'ю — щойно недалеко Уман- ня довелося мені його втратити...

— Ех, нераз ми об'їздили рейда ми червоних і завдавали їм тако- го чосу, що, як то кажуть „борода на потилицю влазила!"...

— Бувало болото по коліна — я натисну на „Змія", а він тільки фонтан болота позаду себе кидає... І біжить, ніби знала та'німина, що нам ніколи. Що кожна хвилина — це в наших партизанських похо- дах-рейдах — наша побіда і наш успіх...

— Ніколи не забуду, як його по- цілила куля „дум-дум". Всоталася між ребра і вирвала жолобину зав більшки моєї шапки. „Змій" упав, а потім ще кілька разів зривався на ноги, намагаючись, ніби чесний вояк, служити обраному ділу даль ше...

— Його ясні очі помутніли і, зда валося, догоряли так, як догоряв тоді червоний день. Еге ж... Мій „Змій" гинув так, як гинули коза- ки-повстанці... — З розірваними грудьми і серцем...

— Я витягнув пістоля, щоб до- бити його — вкоритити йому му- ку. Він стогнав важко і, я прига- дав собі, як він нераз, бувало, по- стогнував у галопі, коли ми дога- няли зайдів та карали їх жорсто- ко за те, що бушували по нашій землі...

— Я підійшов до нього. „Змій" останками сили підіймався на пе- редні ноги — підніс високо голо- ву, ніби казав: „Стріляй!" Я тобі й так більше непотрібний... Нехай гину від кулі так, як личить козаць кому коневі".

— Ось він, — сказав Петро, — і всунув мені в руку виблідлу та пом'яту знимку: лисого коня з бі- лими передніми ногами, на якому верхи сидів Петро з перевішеним через груди автоматом.

І я побачив, як у Петра — за- гартованого козарлюги-повстанця, заблищали в очах сльози...

*) Обидва нариси беремо з готової до друку збірки „Бойові Рейди".

З українського життя

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В АВСТРАЛІЇ

(від власного кореспондента)

В Австралії до 1947 р. перебувало тільки мале число українців, давніх мігрантів, розсіяних по містах. З напливом нових емігрантів виникає потреба створення організаційних форм українського громадського життя. Подекуди вже зроблено такі спроби. З липня в Брісбане (Квісленд) скликано нараду в справі створення місцевої громадської організації. На нараду прибули теж представники з довколишніх українських осередків. Давні емігранти М. Мережаний, Бодня та інші висунули проєкт створення Австралійсько-Українського Товариства, відчитавши статут цього товариства. Приявні не були ним вдоволені, бо це мало б бути товариство чисто австралійського характеру, а в ніякому разі українське. На чисто українське товариство не хотіли погодитися згадані давні емігранти, мовляв, вони як австралійські громадяни, не могли б бути його членами. Проєкт статуту такого товариства запропонував проф. Винницький, а його піддержав Василь Шевченко, що м. ін. сказав: „Нам, українцям потрібна українська організація, яка б розбудовувала і керувала життям українців в Австралії та займалася моральною і матеріяльною допомогою новоприбулим.. Теж не треба забувати, що ми звемо себе політичною еміграцією, а тому повинні гідно репрезентувати Україну, а не ховатися під чужим плащиком. В Австралії живемо вільно і під опікою законів цієї держави; але не сміємо забувати і про нашу батьківщину та допомагати їй у визвольній боротьбі. Очевидно ми повинні бути льояльними супроти країни, в якій перебуваємо, але при кожній нагоді повинні доводити до свідомости чужинцям хто ми і до чого прямуємо".

Проти таких міркувань виступив М. Мережаний, але побачивши, що загал приявних є за цією пропозицією, він, як голова, зірвав нараду, мовляв, „вже пізня пора, а ви, якщо хочете, можете продовжувати без мене". Таке ставлення до справи викликало бурення серед приявних, однак нараду таки відкладено на два тижні.

Так закінчилася перша спроба організування громадського українського життя в Австралії. Однак сподіваємось, що й на цьому відтинку буде проломано льоди.

В. Ленський

ВШАНОВУЮТЬ ВОЯКА УПА В ЗГОДІ (Ман.)

В маленькій церковці в Згоді (Ман.) 5 червня ц. р. відслужено панахиду за Невідомого Вояка УПА. Посеред церкви збудували новоприбулі символічну могилу з березовим хрестом, терновим вінком і тризубом. Над могилою маяв синьо-жовтий прапор. У своїй проповіді згадав о. В. Панчишин всіх українських вояків, що віддали своє життя за звільнення України від наїзників, а зокрема підкреслив значення і героїзм вояків УПА, що забуті всіма, і досі проливають кров на українській землі.

Панахиду закінчено відспіванням „Вічная пам'ять" і гімну „Боже Великий".

І. Рудяк

КОНЦЕРТ НОВОПРИБУЛИХ У ВАЙТА

Група новоприбулих, (І. Федишин, В. Кінаш, О. Зазуля, Є. Богайчук, І. Янів і І. Лупинець), що працюють на плянтаціях буряків в Емерсон, Ман., приїхала 17-го липня до Вайти, Ман.

Після „пікніку", що відбувся цього ж самого дня, вони влаштували в залі Народнього Дому вдалий концерт. На програму склались хороспіви, сольоспіви та деклямації. На чисельну публіку концерт зробив велике враження. Передусім дуже мило вражав приємний і опанований барітон Івана Федишина, що виконав низку народніх і оперових арій. Добре та з чуттям виголосив деклямації Шевченкових творів Іван Зазуля. Проте ж, найглибше врились у душу повстанські пісні нашої славної УПА, які неначе повіяли вітром з рідних земель, неначе принесли подих рідних ланів, так що на очах в неодного слухача можна було бачити щирі сльози.

Нехай буде щира подяка нашим новоприбулим братам, що, не зважаючи на важку працю, змогли приготувати таку гарну програму. Тим дали ще раз доказ, що „наша дума, наша пісня не вмре, не загине!" Вона тільки скріпить і піднесе духово кожного, хто її чує.

Д.

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Клівленд, Огайо.

З ініціятиви клівлендського відділу ООЧСУ 3 липня ц. р. було проведено святкування 8-ї річниці Державного Акту 30. 6. 1941 р.

Свято відбулося в залі клівлендського народного дому. Збори відкрито співом американського національного гимну у виконанні мішаного хору місцевої греко-католицької церкви під керуванням диригента Кнапа.. Після того хор місцевої філії ООЧСУ під диригуванням п. Панаса проспівав „Не пора". В концерті взяли участь обидва згадані хори і солісти. Були виконані пісні „Засяло сонце золоте", „Живи, Україно" (хор гр.-катол. церкви) і „Ми йдемо в бій", та пісню УПА „Вже вечір ве чоріє" (хор ООЧСУ).

Найбільші оплески цілої залі зібрала панна Віра, що в супроводі акомпаніяменту Волянської виконала цілий ряд пісень. Максим Задойний прочитав маніфест 1918 р. і Акт Відновлення з 1941 р. Святочний реферат на тему дня виголосив старшина рейдуючого відділу УПА М. Білий, який своїми думками і ораторськими здібностями промовив до розуму й серця кожного в залі. Доповідач почав від князя Олега і закінчив боєвими діями УПА, яка є завершуючою ланкою нашої боротьби за Державу.

По-англійськи зміст реферату переповів інж. Задорецький. Після того були деклямації Катрусі Жук, яка з силою й чуттям продеклямувала „Народе мій", і Є. Палки, який продеклямував „Молитву українського революціонера", а також деклямація шестилітнього Ігоря Городецького „Свято в Чигирині".

На кінець свята проспівано український гимн.

На святі проведено збірку, яка дала 101.10 дол. З тієї суми 50 долярів вислано через централю ООЧСУ в Ню Йорку на харчі для хворих на сухоти вояків УПА.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ТОРОНТІ

Цей рік в історії українського життя в Торонті є особливо видатним, бо крім двох нових часописів тут ще організовано двоє курсів українознавства: одні при українському православному храмі св. Володимира, а другі при місцевій філії УНО.

На обох курсах разом вчиться понад сто осіб (за окремими винятками всі роджені в Канаді.

Дуже добре зорганізовані курси при православній громаді. Тут особливу увагу звернено на добір учителів. Серед викладачів маємо досвідчених педагогів середніх і високих шкіл (переважно новоприбулі), як напр. проф. Подебрадської Академії Іванис, П. Волиняк, Д. Кислиця, Я. Балан, пані Голинська, проф. Березинець, Білошицький та інші. На вечірньому відділі читають лекції пані Н. Геркен-Русова, д-р Ю. Русов, д-р Д. Донцов, письменники У. Самчук та П. Волиняк, поет Б. Олександрів.

Уже тепер можна сказати, що деякі курсанти зробили великий поступ у навчанні і знання, які вони добули, роблять їх на цілу голову вище від їх товаришів, що на курсах не були.

Курси УНО мають добрий гуртожиток, але складом педагогічних сил стоять значно слабіше за курси православної громади, а це вирішує результат науки. Очевидно при доборі педагогічного складу організатори курсів керувалися іншими мотивами, як педагогічний досвід і знання вчителів. З визначніших сил на курсах УНО слід відзначити славетнього диригента Н. Городовенка, композитора Фіялу (одна лекція!) та балерину Заклинську.

ДО ВІДОМА НОВОПРИБУЛИХ УКРАЇНЦІВ!

Комітет Українців Канади робить заходи в Централі ІРО в Женеві в справі врегульовання коштів дороги для тих переміщених осіб (ДП) що їхали формально на кошт аплікантів, а вдійсності платять за свою дорогу самі зі своїх перших скромних заробітків у Канаді.

Як правило, сплачують новоприбулі названі кошти дороги, як свій особистий довг супроти аплікантів, фармерів чи своєї рідні тощо, цебто тим людям, що за них заплатили до ІРО кошти дороги.

Такі зобов'язання ставлять новоприбулих нерідко в дуже важке положення.

Заходи Комітету Українців Канади в Централі ІРО у вищезгаданій справі вимагають деяких точніших даних і тому Комітет Українців Канади закликає всіх заінтересованих в тій справі, надіслати якнайскоріш до Комітету Українців Канади відповідні на такі питання:

1) Ім'я та прізвище з особистими даними (рік і місце народження, фах, і т. п.).

2) Теперішня адреса,

3) З якого табору ДП, чи звідки виїздив до Канади.

4) Яким кораблем і коли приїхав до Канади.

5) Хто, коли, скільки і через кого заплатив до ІРО кошти дороги.

6) Чи є на руках посвідки ІРО за заплату коштів.

Звертаємо увагу, що всякі неправдиві дані можуть мати дуже прикрі наслідки.

Вкінці вияснюємо ще раз, згідно з нашою недавньою пресовою оповісткою, що ІРО погодилося звернути кошти дороги новоприбулим за тих людей (рідню), кого вони спровадили на свій кошт до Канади і що на будуче ІРО не буде таких коштів зараховувати.

Є також випадки, що ІРО звертає кошти дороги новоприбулим на їх індивідуальні прохання.

Підкреслюємо, що кожний новоприбулий повинен конечно подбати в ІРО про оригінальні посвідки за заплату коштів дороги. Посвідки від адвокатів, нотарів і агентів не вистачають.

Накінець звертаємо увагу всім, що наших заходів в ІРО не можна розуміти так, що справа має певні вигляди на позитивну розв'язку.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В МЕНЧЕСТЕРІ

17 липня ц. р. в Менчестері (Анґлія) відбулося масове протестаційне віче АБН, в якому приймали участь представники українців, білорусів, литовців, латишів, хорватів, поляків, словаків і сербів. Віче відкрив в одній із більших публічних заль Менчестеру полк. Б. Долинський, колишній в'язень Сибіру. Після того, як український хор відспівав декілька пісень, промовляв український священик, а після нього представники білорусів, хорватів. Словацького Визвольного Комітету (СОВ) литовців. Польського Християнського Суспільного Руху (РЦС) та представник українського революційного табору — ОУН, УПА і УГВР. Резолюції, що їх прийнято через аклямацію, вислано за підписами представників поневолених Росією народів міністрові Е. Бевінові. На залі роздавано листівки АБН, книжки про УПА та недавно видану книжку АБН-у „Обвинувачуємо".

СТВОРЕНО ОСЕРЕДОК СУМ-у В СУДБУРАХ

19 червня ц. р. в Судбурах відбулися сходини молоді, на яких вирішено заснувати Осередок СУМ-у. З усіх приявних на сходинах 40 чоловік вступили до новоствореного Осередку 36. Після доповіді члена Організаційного Бюра СУМ-у Л. Гусина і прочитання статуту обрано керівні й контрольні органи Осередку.

Замітне те, що жадна з місцевих світських чи церковних громадських установ не пішла назустріч молоді в організуванні Осередку СУМ-у, а навпаки всі поставились до цього вороже. Сподіваємося, що новостворений Осередок СУМ-у, без уваги на всі труднощі, виявить рацію свойого існування та своєю суспільно-громадською працею в Судбурах докаже, що СУМ є справді надпартійною організацією української молоді.

„НАДІЯ НАРОДУ"

Перший новацький табір вже відбувся. Він тривав від 5-го до 14-го липня ц. р. на фармі, яких 30 миль поза Торонтом, недалеко Шомберга. Учасників табору 15-ero дітей (нової та старої еміграції), у віці 6—12 років, що згуртувались у 3 рої — 2 новаків „Слони" та „Леви", і один новачок „Зайчики„. Командантою табору була пластунка-виховниця Тоня Горохович, а в булаву табору входили сеньйорки Олена Борис та Дарка Дмитрук і ст. пластунка Христя Вертиполох, гніздова.

В неділю 10-го липня батьки, члени Пластприяту та Пластової Старшини відвідали цей табір, щоб побачити, як то наші наймеші з пластового люду „бідують" без мами й тата, чи часом не пруться додому...

Чотири авта гостей під обідню пору добились до новацького табору. Щоправда, авто Пластприяту з подарунками для дітей збилось з дороги, ну, але це ж і видно, що „цивілі" та й не вміли „читати індіянських знаків". Все ж таки вдалось його віднайти.

Саме зближалася обідня пора, тож приявні гості мали нагоду побачити маленький вирізок з таборового новацького життя. Приємно було бачити, як новацтво само себе обслуговувало, як „ковтало слинку", чекаючи довкруги „зеленого столу" своєї обідньої пайки, як гостям, що їх запросили діти до свого обіду, та й собі бажали „смачного", як „вплітали", аж за вухами лящало, та й ще по „репетку" поспішали на превелике диво мамів, що знали своїх дітей з вередливости щдо їди...

— „А вдома ні покушати не хотіло яринної зупи" — дивувалась мама бачучи, як то її дитина простує по „репетку".

— „А мій хлопець перший раз до мене заговорив по-українськи, як я сюди приїхала" — мило здивована мама стверджувала зміну.

Прощались з нами таборовики весело, хоч у декого з них цюрком ллялись сльозенята. На жаль, табір дуже коротко тривав, а всі його собі бажали принаймні на кілька тижнів. Була б з цього багато більша користь.

Вуйко

З ЖИТТЯ ГРЕКО-КАТ. ПАРАФІЇ В ОТТАВІ

26 червня ц.р. в домівці при греко-кат. церкві в Оттаві, з нагоди храмового свята, влаштовано спільний традиційний обід, на якому рівночасно вітали новоприбулих п-во Капіїв.

Перед обідом всі присутні, під проводом пароха Всеч. о.Чорного, відмовили молитви та в святочному настроєві засіли до цієї старано підготованої трапези.

Підчас обіду промовляли о. Чорний, п. Капій Євген, п. інж. Сімко. Два останні, як новоприбулі, з'ясували становище українського народу на рідних землях та становище української еміграції. Вони закликали українське громадянство до єдности та до помочі тим, які ще залишились на скитальщні, а також і тим, які крівавляться в боротьбі з червоним сатрапом на рідних землях.

Під кінець зроблено збірку на визвольний фонд УПА, яка принесла $ 16.50

Щиро дякуємо всім жертводавцям а також і орґанізаторам цього празника.

Присутній

РОДИННА ХРОНІКА

1-го липня ц.р. відбулось у Греко-православній Цериві у Гамільтоні вінчання доньки п-ва Савруків панни Ксені з п. Ігнатом Савчуком, який недавно прибув до Канади. Вінчав молодят місцевий парох о. Киселюк. Після вінчання відбулась за традицій ним українським звичаєм весільна гостина.

В часі гостини за ініціятивою п. М. Кравчука переведено збірку на пресовий Фонд „Гомону України". Зібрано $ 18.25.

Бажаємо новій українській родині многих щасливих років та успіхів на новій дорозі життя.

Гість

ОКУЛІСТ
Л. ЛУНСЬКИЙ

Екзамінуємо очі. Добираємо окуляри на різні недомагання очей. Лікуємо нервовість і болі голови.
Говоримо по українськи.
470 COLLEGE ST. W., RA. 3924

ПРИЖМУРЕНИМ ОКОМ

КАНАДІЙСЬКА ЕЛЕГІЯ

Написав неймовірно зворушений розчулений Свирид Ло...

Я лиш про неї мрію при зірниці
і поза нею — світ мені не світ,
про ту чудову дівчину — орлицю,
що я зустрів у ґарі на Квін стріт.
Був сатердей. Я з радости напився,
бо на сандей не треба йти до ш...
І я на неї німо задивився
та й проминув і ґауз мій, і стан...
— Оце краса! - повів я пла...
куди не глянь, у неї все оней!
І підійшовши, ніби ненароком,
я натякнув, що нині маю „пей".
—О, мадмузель! - сказав я ні...
Чи не пішли б зі мною Ви на ш...
Ай гев тикет. А там такі навали...
що я один довіку б не пішов!
— Ха- ха! На шов! Яка пе...
Я бачу, френде,треба Вас поч...
Підемо в парк, бо тільки т...
у сатердей на травах одпочить!
І ми пішли до парку, що за Квін...
та й посідали в травах крадьком...
І хвилювалась в неї над колінов...
лише тоненька суконька сама...
А далі що ж? Той вечір ф...
кругом гуляли стада баранів,
і ми пішли з таверни до таверни,
аж поки гаман мій не спорожнів...
І аж тоді, відчувши зразу втому,
вона сказала байдуже „ґуд бай"
І поплелася нібито додому,
останні центи взявши на трамвай.
І ось тепер сумую, плачу,гину
бо поза нею — світ мені не світ.
Та скоро — „пей". І скоро я дівчину
Мабуть побачу знову на Квін стріт.

Торонто, 17.VI. 49

МАРШ НАШОГО ВІКУ

(Зі збірки)

Куди ти прешся, молодице,
отак наосліп, навмання?
Наколеш око на кислицю —
чолом розтрощиш кам'яницю —
і все на „ицю" і на„ня".

Не доженеш ти таємниці,
скочивши охляп на коня,
тож то не кінь, і не кониця,
і не тигриця, не левиця,
то — звичайненьке шкаленя...

ОГОЛОШЕННЯ
„КОНТИНЕНТАЛ КЕЖУЕЛТІ Ко

З приємністю повідомляємо читачів „Гомону України", що ми „КОНТИНЕНТАЛ КЕЖУЕЛТІ Ко., призначили ВОЛОДИМИРА СКОРОХОДА і ЄВГЕНА ГАЩИНА, з Торонта, СПЕЦІЯЛЬНИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ нашої фірми на провінцію Онтарід.

ВОЛОДИМИР СКОРОХІД, ветеран другої світової війни, син Миколи і Марії Скорохід, широко знаний в Канаді як орґанізатор, учитель, лінгвіст, журналіст і танцюрист. До часу призначення був управителем „Українського Робітника" в Торонті. Перед приїздом до Торонта був головою Союза Українських Канадійських Ветеранів у Виндзорі і рівночасно представником тої ж орґанізації при КУК-у Тепер студіює адміністраційні науки (Бизнис Менеджмент). Родився в Канаді 1919 року. Публічну і середню школи кінчив в Толстой і Вінніпезі (Манітоба), журналістику студіював у Віндзорі, Онт. Українську школу скінчив при Українськім Народнім Домі в Вінніпезі в 1928 році.

ЄВГЕН ГАЩИН, син Антона й Ганни Гашин із Виндзора, Онт., родився в Західній Україні 1924 року. До Канади приїхав 1938 року. Середню школу скінчив у Виндзору Онт. а два роки архітектурної інженерії при „Детройт Інститут оф Технолоджі" в Детройті США. Перед приїздом до Торонта був головою МУН-у у Виндзорі, Онт.

„Контененталь Кежуелті, Ко., спеціялізує у забезпеченні на життя, і на випадків та слабости. Ми раді, що маємо цих двох людей наших представників, а до Ваших послуг. Вони радо послужать Вам і пояснять наші пляни забезпечення, які Вас будуть напевно цікавити.

Пишіть на своїй рідній мові на адресу:

W. SKOROKHID
або
EUG. HASHCHYN
c/o A. R. Simmons Agencies,
2498 Yonge St.,
Toronto, Ont.

або вдавайтеся особисто за інформаціями між 5.30—7.00 год. вечора до Вол. Скорохода, 388 Беторст вул. або Євгена Гащина, 171 Гюрон вул.

Bus. Manager: W. S. Skorokhid.

ня деяких було б кривдою для ін- презентувати український спорт

СПОРТ

ЗМІНЛИВІСТЬ ФОРМИ СТ. „УКРАЇНА"

„Україна" рівнорядним противником лідера державної ліги

Понад тисячу глядачів 27. 6. ц. р. були свідками емоційних півфінальних змагань за чашу Канади, в яких наша одинадцятка змусила „Кенедієнс" до максимального зусилля, щоб втримати боєздатний нерішений вислід. На стадіоні „Оквуд" стали проти себе — „Кенедієнс", першун державної ліги (найвища кляса) і „Україна" — лідер 2-ої дивізії (найнижча кляса). Велика різниця кляс не ворожила нічого доброго для червоно-чорних. Але — високій техніці „Кенедієнс", їхній фізичній кондиції та зразковій співгрі всіх формацій, українці протиставили... самовпевненість противника. Наша дружина в першій половині обмежилась до оборони, а перебивавши натиск противника, перейшла до наступу. Трохи більше щастя і „Кенедієнс" були б виграли.

Перебіг змагань: Гру розпочинає „Україна" однак „Кенедієнс" переймають м'яча і вже в першій хвилині віддають стріл на наші ворота. За ним слідує низка дальших стрілів, але Желтвай завжди на сторожі. У сьомій хвилині — несподіваний прорив Шевчука, по подачі Кучкуди і — м'яч тріпочеть в сітці. Це були найкращі ворота дня. В 17 хв. канадійці не використовують ситуації (необставлені ворота!), але за те одну хвилину пізніше добувають ворота з наріжняка. Канадійці мають перевагу, однак не можуть осягнути шиферно. З поміччю приходить їм суддя, що за незначний фавль Мочерняка диктує карний коп. У 44 хв. прецизна подача Горського не находить підтримки і вислід першої половини залишається — 2:1 в користь канадійців.

В другій півгрі „Україна" виказує себе в найкращій формі. На місце контуженого Кучкуди приходить Ярема, наші грачі охолонули, запізнавшись з противником і гра набрала пляновости. Після серії стрілів на ворота канадійців Горський у 70 хв. з подачі Яреми вирівнює вислід — 2:2. Цю півгру закінчено наріжняком до „Кенедієнс" та під знаком замітної переваги „України".

В повторених змаганнях з тим самим противником „Україна" завела всі сподівання. В перших хвилинах гра була дуже змінлива. „Кенедієнс" атакували постійно, але напад „України" скорими випадами підходить під ворота противника. До стрілів нажаль не доходить, бо Горський дріблюючи надто багато, тратить багато стрілових можливостей. Під кінець першої півгри ворота червоно-чорних є в постійній облозі, що кінчається двома точками в користь „Кенедієнс". Симпатики „України" надіялись на поправу гри в другій половині змагань, але — наша одинацятка це лише тінь з попередніх змагань. Щоправда перших десять хвилин „Україна" атакує, але з хвилиною як „Кенедієнс" добувають треті ворота українська дружина „зникає" на грищі. Напад „Кенедієнс" має легке завдання і добуває ще троє воріт.

Вину за програну поносить у найбільшій мірі напад, що не намагався здобувати м'яча та ввесь тягар гри зложив на оборону. Загально — завважуємо, що наша одинадцятка має великі залеглості в кондиції й тактиці. Найкраще за грав воротар Желтвай, що охоронив „Україну" перед двоциферним вислідом, та Опалевич в залозі й Мочерняк на помочі.

Глядачів було понад 1500.

Яха

ВОЛОДИМИР СЕМЕНЮК — ПЕРЕМОЖЕЦЬ ПЕРШУНА „ЗОЛОТИХ РУКАВИЦЬ"

Норанда, 8 липня ц.р. Володимир Семенюк, боксер півтяжкої ваги, знаний зі своїх виступів і перемог в Европі, колишній змагун спортового товариства „Запоріжжя" в Ашаффенбурґу (Німеччина), відзначений грамотами за мет ратишем і булавкою, учасник боксерських змагань на ДП - олімпіяді 1948 р.., де його відзначено золотою медалею за здобуття першого місця, — почав свої виступи в Канаді. Перші його змагання відбулися 29 травня ц.р. в Вал д'Ор з мурином Дж. Г. Бинд. Хоча наш змагун довший час не був на рінґу, а його противник був важчий від нього на 29 фунтів, все ж таки цю зустріч він виграв на пункти. Другі сензаційні змагання відбулися в Норанді 19. 6. ц.р., де В. Семенюк виступав проти чемпіона „Золотих Рукавиць" Пол Мессі (170 фун.)

Наш змагун виявив перед канадійською публікою гарну клясу боротьби, що відмітила місцева канадійська преса у своїх нотатках під сенсаційними наголовками, нпр. „В. Семенюк перемагає в шести рундах чемпіона „Золотих Рукавиць", „В. Семенюк — молодий новоканадієць здобув свою другу перемогу продовж двох тижнів". Перебіг змагань був доволі драматичний, бо в шостій рунді В. Семенюк завдає противникові такий сильний удар, що Пол Мессі упав непритомний на дошки. Слід згадати що наш боксер повівся дуже по спортовому, бо коли його противник лежав непритомний на рінґу, він поспішив йому з допомогою, почав робити штучне видихання, а привівши його до пам'яті, дружньо спровадив його під гучні оплески публіки. Цим випадком він з'єднав собі прихильність англійської публіки, що нетерпляче жде на його дальші виступи. З нашого боку бажаємо В. Семенюкові нових успіхів в чергових змаганнях, до яких він наполегливо готується.

М. Козак

ШАХОВА ЗУСТРІЧ

7. липня ц.р. д-р Богатирчук, знаний український шахіст, дав симультану на 37 шахівницях. Зустріч відбулася завдяки старанням керівництва С.Т. „Україна". В симультані брали участь 20 шахістів С.Т. „Україна", 8 інших шахістів — українців та 9 членів університетського шахового клюбу в Торонті. Вислід симультани такий: 31 виграних д-ра Богатирчука, одна програна та 5 ремісів. З задоволенням стверджуємо, що шахи стають щораз популярнішими серед канадійських українців.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗБІРКОВОЇ АКЦІЇ НА ДОПОМОГУ ВОЯКАМ УПА І ІНВАЛІДАМ У ПАЙН ПОРТІДЖ

Осінню 1948 р. за ініціятивою новоприбулих українців створено у Пайн Портідж збірковий Комітет та постановлено переводити збірки на допомогу воякам УПА і інвалідам. До дня 15. 7. ц. р., зібрано грошей в сумі $991.50. За ці гроші закуплено та вислано 1830 ф. смальцю. З того призначено: 1230 ф. для рейдуючих вояків УПА, а 600 ф., для інвалідів. Крім цього інваліди на терені Австрії одержали готівкою $70.00.

Дня 7. 7. ц. р. вислано 42 чеки на 420 ф. смальцю, для вояків УПА призначено 220 ф., а для інвалідів на терені Німеччини 200 фунтів.

Від Місії УПА при ЗП УГВР і Інвалідів Комітет отримав посвідчення про одержання висланих посилок і грошей.

Збіркову акцію для вояків УПА та інвалідів продовжуємо.

За Комітет:
В. Фікерт, В. Балабаш
М. П. Біленький

Відгуки Читачів

„З ПРИВОДУ ТИТУЛІВ"

Під таким наголовком поміщено статтю в „Українському Вістнику". Незнаний автор виступає гостро проти новоприбулих, що вживають титулів, та порівнює їх до большевицьких генералів, що „понавішували собі орденів аж на черево". Статтю закінчено трьома приповідками: „Порожня бочка гуде, а повна мовчить", „корова, котра реве, мало молока дає" та „порожний колос вгору стирчить, а повний до долу хилиться".

Стиль статті і порівняння, вживання несмачних висловів вказують, що автор статті не може похвалитися освітою та огладою. Йому теж не відомо, що в цілому світі людина, яка осягнула науковий ступінь, вживає відповідного титулу. Так є не тільки в східній Европі, але й в західній. Щоправда автор подає, як „добрий приклад", американців, але це не надто щасливий приклад і незгідний з правдою. В цьому випадку йшлося тільки про кинення камінчика в город новоприбулих: „Що за диво що хто не приїде з Европи, то в кожного титул — доктор, магістер і т. ін.". Автор очевидно забуває, що колись приїжджали до Канади люди, що шукали заробітку і мали образування народньої школи. Рідко коли були серед них люди з середньою і вищою освітою. Тепер же, в наслідок політичних обставин, на еміґрації опинилося дуже велике число українців з покінченою вищою освітою ще в Україні, а велика кількість молоді теж на чужині продовжає або кінчає ті студії і осягає відповідні ступні та титули.

Однак, згадана стаття дуже припала до вподоби „Новому Шляхові" і він передруковує її. Можна було надіятись, що редакція „Н. Ш." згідно з духом тієї статті буде вживати „по-культурному" тільки прізвищ авторів під своїми статтями і закине всякі титули. Тим часом кожне число „Н. Шляху" переповнене титулами, що їх бачимо при прізвищах провідників УНО та співробітниках „Н. Ш.". Чи ті три пословиці, що їх передркував „Н. Ш." разом з статтею „З приводу титулів" маємо застосувати теж до титулованих співавторів на сторінках „Н. Шляху"? Чи може це тільки стосується до новоприбулих, що не включилися до УНО?

Справу титулів порушив м. ін. теж інж. Селешко в статті „Канада, Канада" („Промінь" — Австрія). Він заохочує новоприбулих вступати в УНО і... не вживати титулів, мовляв, канадійці не люблять цього. Однак цікаве те, що сам інж. Селешко підписався з титулом „інж.". Чому ж пан інженер не дали доброго прикладу і не пропустили титулу?

Згадану статтю передрукував теж „Наш Вік". Прочитуючи сторінки „Н. Віку" можна запримітити імена авторів теж з титулами. Отже загадкою залишається факт чому ця редакція вважала за відповідне передруковувати цю недоречну статтю, якщо сама не придержується голошених у ній засад.

М. Мельник

Старокраєві й канадійські справи

АФІДАВІТИ, ПЕРМІТИ, ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ
Нотаріяльні документи, іміґраційні справи,
уділяє інформацій в різних справах
DMYTRO GERYCZ, Notary Public,
706 McIntyre Bl. Winnipeg, Man.

Російський фронт сьогодні

(Продовження зі стор. 2-ої)

ституцією рівні Україні й Білорусі? Адже він тоді мав би не два, а кільканадцять додаткових голосів! А коли не відмовлено Україні чи Білорусі, то чому мали відмовляти іншим? Врешті, він здобув ті голоси без жодних затрат від Польщі, Мадярщини та інших сателітів, а чи вони йому справді так помагають?

Ні, справа в тому, що хоч Україну знищено двома голодами, хоч і розстріляно український ренесанс, чим обезголовлено націю, але вона (українська нація) така живуча й туга, що в перший день війни, все таки зважилась, кажучи словами Шульгіна, „встромити ножа в спину" „любимому старшому братові". Готуючись до третьої світової війни Сталін мусів урахувати досвід 1941 р. і мусів піти на акт 1945 р., щоб хоч тимчасово втримати Україну в межах Росії, та ослабити цим актом український визвольний рух, який йому дуже поважно загрожував і загрожує й тепер.

Не зумів Керенський вгнатися за Леніном, не зуміє він угнатися й за Сталіном, бо фактично навіть у 1949 р. не обіцяє того, що Сталін уже зробив у 1945 р. І в цьому ще одна слабість „Ліги" і запорука російської поразки у війні з Україною. А український народ так жахливо попікся на Ленінові, що ніколи не повірить Сталінові, чи якійсь іншій Катерині II-ій. Це факти, які дають нам змогу спокійно дивитися в майбутнє і чекати останнього бою з ворогом ч. 1, яким була, є і буде Росія.

Є ще один важливий чинник нашої сили, якого майже цілком не бачать росіяни і не доцінюють деякі українці. Цим чинником є не раціональні, а ірраціональні підстави нашого відродження і нашої боротьби з Росією. Саме це незбагнене розумом хотіння нації виявляють провідники нашого відродження, починаючи від Сковороди, — через Шевченка, Міхновського, Липинського, Донцова, Хвильового, — аж до творців збройної епопеї УПАрмії. Для примітивно думаючого матеріяліста ця ірраціональність є слабістю, але насправді вона є незборимою силою, яку можна знищити хіба що разом зі знищенням цілої нації.

6. ВИСНОВКИ

Активізація Керенського й Конічого нового в українсько-російські взаємини не вносить і „Ліга" (принаймні в такому вигляді, як вона є тепер) ніяк не може стати центром керування боротьбою поневолених народів проти Росії і комунізму, як головної російської зброї. Надії на порозуміння з російською еміґрацією ми мати не можемо бо вона смертельно хвора на імперіялізм, а в наш вік ця хвороба не в моді. І врешті, нам нема потреби домагатися того порозуміння, бо не Керенський нам, а ми Керенському потрібні. Гарячий прихильник „Ліґі", В. Дімін, на сторінках „Н. Слова" впевняє, що „тожеукраїнец" Днепров ніяк не замінить Керенському українських діячів, а тим більше українського народу...

Все ж таки кожна перестановка сил у ворожому таборі заставляє нас тримати порох сухим і бути готовими до кожної несподіванки. Першим обов'язком є найрішучіше вдарити по особах, які б мали намір піти на співпрацю з „Лігою".

А всім росіянам і в першу чергу керівникам „Ліґі" пояснимо, що ми не воюємо з Росією тільки тому, що вона зветься Росія, а тому, що вона наш сучасний окупант і хоче ним лишитись і надалі. Справа українсько-російського миру і співпраці не в наших, а в російських руках. Для того треба лише виконати заповіт А. Герцена, який він зробив 90 років тому: „Україну конче потрібно буде признати вільною й незалежною..., бо для вільного союзу треба спочатку розірвати насильне об'єднання".

Не віримо, що це станеться за згодою „Ліґі", бо знаємо, що росіяни легко обіцяють, але важко виконують. Це буде взято зброєю (духовою й військовою), а Керенський ще раз (тепер уже з „Лігою") лишиться на смітнику історії, бо вона нищить тих, хто йде всупереч її розвиткові. А розвиток історії вимагає негайного фактичного розподілу Росії, бо юридично вона вже поділена.

Повідомляємо, що нашим заступником на Швецію є „Українська Громада" у Стокгольмі. Гроші, належні В-ву „Гомін України" слати на адресу:

Ukrainska Salskapet
Postgiro 259380 Stokholm

Умови передплати в Швеції:
на 1 рік — 11 шведських корон
на півроку — 6 шведських корон

„ЕВРОПА" ФОТО-СТУДІЮ
615 Queen St. W., — Toronto
Tel.: WA. 6849
Під керівництвом українського майстра фотографії. Знімки весільні, також великі групи артистичні портрети з найновішим освітленням, різної величини.
І. ЯРМОЛЮК, властитель.

Дійсна величина книги
7 X 10 X 2, ½ цалів.

Замовлення посилати на адресу
IWAN TYKTOR, Publisher,
P. O. Box 3597
Winnipeg, Man., Canada
В-во приміщене у Виннипеґу, при:
834½ Main Street

ВЖЕ В ЖОВТНІ Ц. Р.
ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Видання І. ТИКТОРА

появиться ЦІЛА ОПРАВЛЕНА

ПЕРЕДПЛАТА виносить $10.00

Можна вплачувати її ратами найдалі до вересня ц. р.

Ціна для Непередплатників і в книгарській продажі по виході з друку $12.00

Велика Історія України буде мати до 1000 сторін друку та около 600 ілюстрацій і буде доповнена до 1948 року.

ЦЕ БУДЕ НАЙНОВІША І НАЙБІЛЬША ОДНОТОМОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, досі ВИДАНА.

ЗАПРОШУЄМО ДО ПЕРЕДПЛАТИ ВСІХ НАЦІОНАЛЬНО ДУМАЮЧИХ УКРАЇНЦІВ НА ЧУЖИНІ.

В кожній українській хаті повинна найтися найновіша ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ !

Д-р В. ЖІНЧИШИН
B.A., B.E.D. M.D. L.M.C.C
ЛІКАР І ОПЕРАТОР
приймає в год. 2 — 5 і 7 — 9
386 BATHURST ST.
TORONTO, ONT.
Ph.: WA. 1344

Д-р П. ГУЦУЛЯК
ДЕНТИСТ
Відкрив свою канцелярію
Room 270 Physician & Surgeons Bldg.
86 Bloor St. West, (близько Бей). Toronto, Ont. — Tel.: KI. 6727
Вечорами тільки за замовленням.

СЕМЕН МАЦЬКЕВИЧ
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
Полагоджує продаж нерухомостей та торговельних підприємств на терені Торонта
85 Richmond St. W. Toronto, Ont.
Phone: WA. 8828

Д-р Євген ГУМЕНЮК
ДЕНТИСТ
567 Bathurst Street
(bel. College & Ulster)
Tel.: RA. 8303 — Toronto, Ont.

НА ЦЕЙ СЕЗОН
Замовляйте чоловічі й жіночі одяги в українській кравецькій майстерні
В. ВАЛІҐУНА
Phone: WAverley 8118
• • •
B. W.
CUSTOM TAILORS
672 QUEEN ST. W. — TORONTO, ONT.
- З найкращих англійських матерій
- По умірковaних цінах
- Даємо пробу й ручимо за роботу
- Виконуємо перерібки, чищення й направи.

Гостей із поза Торонта просимо відвідати нашу майстерню, оглянути пробки матерій та переконатися про наші ціни. Загостіть до нас, а не пожалуєте труду.

J. KOSTEK
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
допоможе Вам купити або продати хату, фарму, готель, крамницю, підприємство та інше.
Зголошуйтесь до нашої нової канцелярії на 556 Bathurst St. Toronto, Ont. (пів бльоку від College St.), або до старої канцелярії 168 Gladstone Ave., Toronto, Ont.
Phone: KE. 6585

Д-р Іван КУЧЕРЕПА
ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
Урядові год. 1.30—3; 6.30—8
268 HIGH PARK AVE.
pir ANNETE ST.
(близько Dundas St.
TEL.: MU. 3453

ТІЛЬКИ В РЕСТОРАНІ • • ТІЛЬКИ В РЕСТОРАНІ
„ЧЕРНІВЦІ"
488 QUEEN ST. W.
можна з'їсти найкращі українські страви по найнижчих цінах.
Поруч з канадійськими стравами у нас дістанете:
капусняк, борщ, вареники з сиром і сметаною
голубці, українську ковбасу, холоденець та інше.
Сніданки: від 6 ранку — Обіди: від 11 ранку до 8 вечора.
Просимо всіх українців відвідати нас.
Власники: СЕМЕН І СОФІЯ ШЕВЧУКИ

В. ГУМЕНЮК, Б. А.
АДВОКАТ І НОТАР
Заступає в справах цивільних, карних і розводових.
Тел. мешкання: MO. 6791
371 Bay St., — AD. 3981
Off. 406 Continental Life Bldg.

Іван ЯРЕМКО, Б. А.
АДВОКАТ І НОТАР
Заступає в справах цивільних, карних і розводових.
Suite 305, Manning Chambers
414 BAY St., (cor. Queen)
Office: AD 0630 — Res.: ME 5828

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
КАРДИНАЛ і СИН
366 Bathurst St. Toronto, Ont.
Проти Шпиталю
Telephone: WA. 9954

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО В
ROYCE RADIO & FURNITURE COMPANY
1529 DUPONT ST. — TORONTO, ONT.
TEL. LL. 0175
МОЖЕТЕ НАБУТИ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ І ПЕРШОРЯДНОЇ ЯКОСТИ:
електричні приладдя,
газові і електричні кухні,
машини до прання,
умеблювання для спальних і мешканевих кімнат, та повне влаштування кухні,
радіоприймачі, в тому теж марки „Філіпс" та інші речі, потрібні в хатньому господарстві.
Дуже радо вітаємо і полагоджуємо запотребування НОВОПРИБУЛИХ по доступних для них цінах.
ОБСЛУГА ДУЖЕ ЧЕМНА, ВВАЖЛИВА І СОЛІДНА.
ЗАХОДЬТЕ ДО НАС І ПЕРЕКОНАЄТЕСЬ!!!
Лев Допта -- власник

АНТІН БОЙКО
одинокий в Торонто
спеціяліст-масажист
виліковує задавнені недуги, як параліч, ревматизм, біль крижів і т. п. Ставить баньки й п'явки. Багато признань від пацієнтів.
377 Spadina Ave., AD. 0994

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА МОЛОЧАРНЯ В ТОРОНТІ
ROGERS DAIRY LTD.
ДОСТАВЛЯЄ: молоко, сметану, сир, масло і маслянку до хат
Замовляйте телефоном: JU. 7193
Говоріть по-українськи.

ROMANICK & ROMANICK
АДВОКАТИ, ПОВНОВЛАСНИКИ І НОТАРІ
Заступають в справах карних і цивільних, судових і позасудових
МИКИТА РОМАНЮК МИРОСЛАВ РОМАНЮК
511 Temple Bldg. Toronto. Ont.
Telephone: ELgin 2585

Б. Т. БУКОВСЬКА -BEJNAR
ОКУЛІСТКА З УКРАЇНИ

Екзамінує очі дорослим і дітям
Години: від 10 рано до 9 вечора.
55 St. John's Rd.—Ph.: LY. 0052
(Dundas West — 3rd stop past Keele St. — St. John's Rd.
Toronto, Ont.

ДОПОМОЖІТЬ ГОЛОДУЮЧИМ ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ
ТІЛЬКИ З КАНАДИ МОЖНА ВИСИЛАТИ
НАЙКРАЩІ ХАРЧЕВІ ПРОДУКТИ

Одержите найкращу прислугу в **HELP REG'D** в Канаді!

HELP REG'D приймає замовлення на харчеві посилки до всіх західньо-европейських країн за вийнятком тих, що під совєтським впливом

HELP REG'D обслуговує населення Канади, США, Австралії, Англії.
Посилки висилаємо найскорішою канадійською поштою з улекшеним заладуванням на корабель

HELP REG'D переймає повну гваранцію за доставу посилки, Ви одержите посвідку, підписану адресатом

ВИШЛІТЬ ЩЕ СЬОГОДНІ ПОШТОЮ СВОЄ ЗАМОВЛЕННЯ:

Вимагається, щоб прізвища та адреси були писані виразно, друкованим письмом.

HELP REG'D не відповідає за помилково написані адреси.

ПОСИЛКА № 1
тільки $8.95
(20 фунтів брутто)
5 фунтів свинячого смальцю
2 фунти зернової кави
5 фунтів цукру
2 м'ясні консерви
1 фунт коденсованого молока
1 фунт рижу
1 фунт какао

ПОСИЛКА № 2
тільки $5.70
(10 фунтів брутто)
4 фунти свинячого смальцю
1 фунт зернової кави
1 м'ясна консерва
1 фунт цукру
1 фунт какао

ПОСИЛКА № 3
тільки $4.95
8 фунтів свинячого смальцю

ПОСИЛКА № 4
тільки $6.50
2 фунти чаю
4 фунти свинячого смальцю
3 кусні тоалетного мила

ПОСИЛКА № 5
тільки $3.95
4 фунти свинячого смальцю
1 тоалетне мило
2 кусні шоколади

ПОСИЛКА № 6
тільки $3.60
2 фунти свинячого смальцю
1 фунт цукру
1 пушка конденсованого молока
1 фунт родзинків

"HELP" Reg'd
P. O. BOX 777, PLACES D'ARMES MONTREAL, QUE.

COUNCELLING BUREAU
401 Mackey Bldg., Sudbury, Ont.
Представник: В. САРМАТЮК
Кваліфікований урядовець - лінґвіст полагоджує еміґраційні та всякі інші урядові справи.

Увага! Увага!

Чит. „Просвіти" ім. Т. Шевченка в Монтреалі прийме негайно на добрих умовах кваліфікованого диригента для мішаного хору, який знав би теж музику й евентуально може вести культ.-освітню працю.
Зголошення з коротким житєписом слати на адресу:
UKRAINIAN READING SOCIETY
2558 St. Charles St., Montreal, Que.

120 басів, 41 клавіш, 5 реґістрів і 3 басреґістри
НАЙНОВІШИЙ ТИП
Зовсім новий, просто з фабрики.
Ціна $250.00
Звертатись на адресу:
E. GOETZE
148 Longwood Rd. N.
Hamilton, Ont

ПОШУКУВАННЯ
Михайла КІСІЛЯ з села Руданці пов. Львів, бувшого полоненого в Італії, пошукує Яцко Кісіль.
Зголошуватись на адресу:
посилати на адресу:
ALEX. LEMISHKA
R. R. 3. Simcoe, Ont.
Canada

„SAFE"

ДОСТАВА ДО ТИЖНЯ

ПРИСКОРЕНІ ПОСИЛКИ ДО НІМЕЧЧИНИ (західні зони) І АВСТРІЇ

Стандартний пакет „КАРІТАС", понад 24 фунти понад 43.000 кальорій $10.00
Новий „ФЕТТ" — пакет, 10 фунтів чистого смальцю, 40.000 кальорій ..... $ 5.00
„ДОЛЬЦЕ" пакет, 10,4 ф. грисікового цукру $ 2.05
ХАРЧЕВА ПОСИЛКА, товар вибирає довільно відборець — для Німеччини і Берліну — західні зони тільки $10.00
ТЕКСТИЛЬНА ПОСИЛКА, товар вибирає довільно відборець — для Німеччини і Берліну — тільки західні зони $10.00

ПРОШУ ПОДАТИ ВИРАЗНО КРАЇНУ І ЗОНУ КУДИ ПРИЗНАЧЕНА ПОСИЛКА

ЗВИЧАЙНІ ПОСИЛКИ ДОСТАВА ДО 2-3 тижнів

Риж — 11 фунтів, 18.300 кальорій ..... $ 3.35
Шоколада, солодка, темна 4 2|5 фунтів (2 кгл.) 10.600 кальорій ..... $ 3.00
Макарон, 20 фунтів, 34.000 кальорій ..... $ 5.85
Чистий оливковий олій, 11 фунтів, 41.000 кальорій $ 8.05
„АРОМА" пакет, 4.370 кальорій, складається з 2 1|5 фунтів (1 кгл.) немеленої кави, 1 фунта (в пушці) какао і 4 унцій чаю ..... $ 3.20
„ЗОННЕНКРАФТ" пакет, 8.000 кальорій 2 1|5 фунта (1 кгл.) таблет виноградового цукру, що має вітамін „Ц" для дітей і дорослих ..... $ 3.50

ВАЖНЕ: Подайте друкованим письмом своє прізвище й АДРЕСУ ТА ПРІЗВИЩЕ Й АДРЕСУ ВІДБОРЦЯ.

"SAFE" вишле летунською поштою бони на звичайні пакети до Европи, а Вам відпис. Ті, кому жертвуєте пакет, будуть повідомлені европейською централею "SAFE" і їм буде доручений товар, що вже там є в наших магазинах.

Ми приймаємо замовлення до Берліна і до російської зони Німеччини. На бажання радо вишлемо цінник.

Прошу слати гроші тільки грошевим переказом (money order). Пишіть по англійськи, або по німецьки.

"SAFE" INC.
1410 STANLEY ST., ROOM 320,
Tel.: BE. 4506 MONTREAL, P.Q.

ня деяких було б кривдою для ін- презентувати український